

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugos-
laviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljke in
črta po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirani
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnitva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovi
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.345
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Problem slovenske zemlje

Slovenci nismo bogat narod. Mi ne moremo kupovati večine svojih potreb zunaj, kakor delajo bogate dežele, ampak smo v prvi vrsti navezani na naše lastne pridelke. Problem zemlje je za nas problem kruha, za katerega prosimo dan na dan. To je prva naša prošnja. Sicer ne živi človek samo od kruha, toda v prvi vrsti od kruha.

S tem pa problem naše zemlje še ni izčrpan. Ako bi bilo to vse, bi brez drugega pritrčili onim, ki pravijo: industrializirajmo deželo, ker to se izplača bolj kot naše revno kmetijstvo. Vrednost zemlje ni le v njenem materialnem donosu, ampak ona ima tudi socialno vrednost, ker ne rodi le žita in vina, ampak tudi ljudi. Prav, kakor je povedal stari Virgil: »Zemlja, mati žetve in mati junakov!«

Zemlja izoblikuje ljudi. Ona ne dovaja samo narodu neizčrpnih rezerv, ki ohranjajo njegovo fizično zdravje, ki čuvajo njegovo rodovitnost in stalnost, temveč edino ona mu ohranja celo njegovo človeško dostojanstvo. Stroj večkrat človeka zaslužnji in si ga podredi v mehaničnega pomočnika, delo zemlji pa sili človeka, da razvije vse svoje telesne in duševne vrline.

Naša zgodovina nam priča, da je bila zemlja tista, ki je izoblikovala naš slovenski rod in da je iz nje izraslo vse, kar je specifično našega najboljšega in da je v njej utemeljeno, kar je najgledljivejša in najlepša rodila slovenska duša.

A množice se znamenja, da naša zemlja ni več tako ljubljena. Če beremo Erjavčev »Kmetiško vprašanje«, najdemo marsikaj, kar goni našega človeka iz rodne grude. A ta proces se ne more nadaljevati, ne da bi prišlo v krizo naše narodno življenje, kajti problem zemlje je problem človeka, ali bolje rečeno: je vprašanje o eksistenci stalnega družinskega ognjišča, skratko, načeto je vprašanje o slovenski družini.

Kadar govorimo o družini, ali ne prezremo večkrat tega, kar je bistvenega, kar predvsem ostvarja družino — in to je žena, gospodinja. Če pravi naš narod v ljudski modrosti, da dobra gospodinja podpira tri vogle pri hiši, je to popolna resnica. Kmet je priraščen na zemljo, to je lepa beseda. Res pa je, da je navezan tudi na svojo ženo. Če bo ona zapustila grudo, ji bo sledil. Človek bo zapustil očeta in mater in se bo držal žene, pravi sv. pismo. Kmečki fant bo zapustil polje in grudo in bo sledil dekletu v mesto. Če gledate po mestih mrzlično zidanje novih stanovanj, ali ni zadnje gibalo temu volja žene? In če gledate, kako propadajo kmetije in razpadajo gospodarstva, ali ni volja žene, pred katero se hotenje moča, kakor uči skušnja, redno izkaže za brezmočno.

Zameri se kmečkim fantom, da nočejo ostati na kmetijah, ampak se trudijo za službe pri orožništvu, pri železnici, v tovarnah, v rudokopih... Ali bi ne bilo bolj pravično, če rečemo, da so predvsem dekleta, ki hočejo biti žene orožnikov, železničarjev, tovarniških delavcev, rudarjev — a ne kmetov. Ali ni res, da kmečki fant vedno težje dobi dekleta, ki bi se hotela z ljubeznijo oprijeti kmečkega življenja. In kolikrat se zgodi, da dekleta pred poroko zakrije svoje želje, a potem moža toliko časa nadleguje in naganja, da prodaja vse skupaj in se preseli v mesto.

Mislimo, da ni presmelo, ako trdimo, da je kriza našega kmetijskega gospodarstva v precejšnji meri kriza našega kmečkega ženstva. Vprašanje je samo, ali one, ki beže z domače grude, nočejo ali ne morejo več tamkaj ostati? Torej, ali so moralni vzroki ali pa jim je iskati izkira na gospodarskem polju.

Beg z dežele je važno socialno vprašanje. Socialnim problemom pa ne leže na dnu nikdar le moralni kakor tudi ne le ekonomski vzroki, ampak se oboji prepletata med seboj.

To je gotovo, da čar mest privablja kmečko prebivalstvo. V mestih je svetloba in vrvež, veliko je mogoče videti in je človek sam opažen. Življenje je mnogo bolj svobodno, zdi se, da je vse dovoljeno; drug o drugem vemo le malo in vse se hitro pozabi. Vsi ti psihološki momenti vplivajo še bolj na žensko kot moško dušo.

Vendar pa bi se varali, ko bi le s tega vidika presojali problem. Ni le kino, ki fasciniira ženski svet in pa oni umetnik, ki napravi trajno kodranje las, ampak treba nam je vzeti žensko tudi kot gospodinjino in to v prvi vrsti. V mestu je plin, s katerim lahko kuha, je vodovod v kuhinji, je električna razsvetljava. Doma na deželi pa je vodnjak globok in včasih daleč in škafi so težki... Doma je čisto težko delo, še težje, ker manjka delovnih moči in tudi zato, ker se ne gospodari umno in se ne izrabijo moderne pridobitve. Ob teh dejstvih in tako bukoliko in navdušeno opisovanje lepote kmečkega življenja pri onih, ki ga prenašajo, ne moremo povzročiti drugega kot posmeh. — R. Bazin pravi, da se francoska kmetica pred poroko vedno vpraša: Kako bom mogla živeti? Mislimo, da je isto vprašanje tudi na jeziku slovenske kmečke žene.

Gotovo je, da bi se moralo kmečki žen

Zastopnika

Ljubljane in Maribora v Belgradu

Radi finančnih zadev obeh mestnih občin — Za regulacijo Ljubljane naj prispeva tudi država

Belgrad, 16. septembra. (Tel. »Slov.«) V Belgradu se mudi mariborski župan dr. Juvan in zastopnik ljubljanske mestne občine, profesor Evgen Jarc. Zastopnika obeh največjih slovenskih občin sta prispela v Belgrad radi finančnih zadev svojih občin. V sled uvedbe novega zakona o pobiranju trošarin in doklad za alkoholno pijačo sta obe občini zelo prizadeti in trpi posebno mariborska občina pri tem primanjkljaj 3 in pol mil. dinarjev. Poleg tega je mariborska občina angažirana tudi pri odplačevanju svojih stanovanjskih hiš, za kar se del vsote istotako steka iz doklad na alkoholne pijače.

Zastopnik Ljubljane, profesor Jarc je prišel v Belgrad ne samo radi občinskih finančnih zadev, temveč v glavnem, da bi dosegel, da bi se končno pričelo z regulacijo Ljubljane. Mestna občina ljubljanska ima v ta namen na razpolago gotova sredstva, nadalje je dobila vire, iz katerih bi priteklo nekaj novih milijonov, poleg tega naj bi tudi država vsako leto ustavila v svoj proračun gotovo vsoto, ki ne bi presegala 1 mil. na leto. Zastopnika obeh največjih slovenskih občin Ljubljane in Maribora sta se za jutri prijavila v finančnem ministristvu.

Zakon o povzdigi kmetijstva dobi novo stilizacijo

Pripravljen je zakon o agrarni reformi

Belgrad, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Iz kmetijskega ministristva smo dognali, da se je po podpisu zakona o povzdigi kmetijstva ugotovilo, da so se v zakon uvrstile gotove napake. Zakon so namreč v zadnji stilizaciji predetajno izdelali ter so se tako pojavile nekatere strokovne napake. Tako n. pr. predvideva zakon vzorne kmetije v velikosti 2 ha, na katerih naj bi se gojilo žito, vrtnarstvo, selekcijski travniki, selekcijska plemenska živina itd. Sedaj so ugotovili, da je na zemljišču 2 ha nemogoče vpeljati tovrstno vzorno kmetijo. Povdarja se nadalje, da novi zakon predvideva ustanovitve okrajnih kmetijskih poročevalcev. To je važno predvsem za Slovenijo, kjer ta ustanova do sedaj ni obstojala. Slovenija je imela okrožne kmetijske nadzornike. Poljedelska uprava v Sloveniji bi se

morala ukiniti in se njena organizacija prilagoditi novemu sistemu, ali pa naj pride v zakon neka izjema za Slovenijo. Z ozirom na vse to se govori, da bodo objavo tega zakona za nekaj časa odložili, da bi med tem formalne napake popravili.

Kmetijsko ministristvo pripravlja kot zadnji zakon, zakon o agrarni reformi, ki so ga te dni dovršili v konceptu. Osvojena so načela, ki so bila pred dnevi objavljena v službenem poročilu. — Veleposestva naj se omeje na nižjo mero, kakor do sedaj. Čisti katastralni donos za posamezna zemljišča pa se naj kot podlaga za odškodnino lastnikom zemljišč, v kolikor gre za travnike, pomnoži s 100, kolikor za njive, pa s 60. To bi bila glavna podstava, na kateri naj se zgradi nova zakon.

Velik uspeh zagrebskega velesejma

Zagreb, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Danes so zaključili zagrebski velesejem. Funkcionarji velesejma so izjavili, da je bil letošnji velesejem eden najbolj uspešnih, kar se jih je priredilo v Zagrebu. Zaključenih je bilo zelo veliko trgovskih poslov. Higienska razstava bo ostala odprta še do 6. oktobra. Istoako je podaljšana tudi gostilničarska in hotelirska razstava, da bodo imeli priliko ogledati si jo tudi udeleženci gostilničarskega in hotelirskega kongresa, ki se bo vršil v Zagrebu. Od 3. do 6. oktobra bo velesejem privedel razstavo vrtnarstva, posebej sočivja, perutinarstva, sadjarstva in vinogradništva.

Prof. Totomianz na občnem zboru GSSZZ

Belgrad, 16. septembra. (AA) Sinoči je prispel v Belgrad slovit gospodarski strokovnjak in zadržni teoretik prof. Totomianz. Na postaji so ga pozdravili zastopniki Glavnega saveza srbskih zemljoradniških zadrug, čigar gost bo prof. Totomianz tekom svojega bivanja v Belgradu. Na kongresu zadrug, ki bo otvorjen 19. t. m., bo prof. Totomianz predaval o zadržnem pokretu in o bodočnosti zadržništva sploh.

Zakon o trgovinskem sporazumu s Finsko objavlja današnje »Službene Novine«

njeno delo olajšati in da bi ji ostalo res delo, ki je striktno le zanjo. Moški svet se je navedel, da ga žena podpre z delom, ki sicer ni vedno kvalificirano, a je poceni in je dobičkonosno. To se dogaja v vseh panogah. Toda, ko bi se ženi vrnilo njeno poklicno delo, bi bilo tudi za narodno gospodarstvo mnogo bolj plodonosno. Za primer vzemimo Belgijo. Leta 1915 je bilo v Belgiji 12 milijonov perutnine in na koku je prišlo povprečno 85 jaje na leto. Leta 1928 pa navaja statistika 24 milijonov perutnine in na eno kuro letno 105 jajec. Skupen donos jajec znaša v tem letu dve in pol milijarde, kar predstavlja vrednost dveh milijard frankov! Za primer naj navedemo, da znaša vrednost produkcije iz vseh belgijskih premo-gokopnih revirjev letno tri milijarde.

Ni dvoma, da bi tudi naša slovenska kmečka žena, ko bi se jo razbremenilo od težkih moških opravil, ki jih mora večinoma danes vsrčiti, bolj posvetila gospodinjstvu, na katerega bi zela le iz gospodarskega, temveč tudi

Ustanovni občni zbor Jug. mlekarkega društva

Zagreb, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Včeraj se je tu vršil ustanovni občni zbor Jugoslovanskega mlekarkega društva za vso državo. Zborovanje se je vršilo v prostorih Društva sv. Jeronima ter so se ga udeležili delegati iz vseh krajev države. Predavanje o potrebi mlekarkega društva je imel ravnatelj Samopomoči Gortan. Po njegovem predavanju se je razvila debata, nakar se je osnovalo mlekarsko društvo. Za predsednika glavnega odbora je bil izvoljen Modli, za podpredsednika Gortan in Obernel, od Slovencev pa Josip Šabec, ing. Rado Lah in Anton Rože. Izven dnevnega reda je imel predavanje v slovenskem jeziku Ivan Benko, ki je poročal o stanju naših mlekar in mlekarkega osebja, kakor tudi o uspehih naše šole za mlekarstvo v Skofji Loki. Jugoslovansko mlekarско društvo v Zagrebu ima svoj sedež v Senoini ulici 30.

Iz hrv.-kat. starešinstva

Zagreb, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Včeraj se je vršil letni občni zbor hrvatskega katoliškega akademkega starešinstva. Na skupščini so poročali dr. Ščetinec, dr. Šimrak, profesor Grgec in Matulič. Izvoljen je odbor, ki je sestavljen večinoma od starejših članov. Posebno se je razpravljalo o eventualni mednarodni reprezentaciji hrvatskih katolikov, posebno v zvezi z zadnjimi dogodki na skupščini »Pax Romana«, kjer je Jugoslovane zastopal Madjar dr. Nagy.

iz obče človeškega stališča. Vzbudilo bi njeno zanimanje in ostala bi rajši na kmetiji.

Sistematičen pouk v šoli, v društvu, v gospodinjstvih težajih in ob vsaki priliki pa mora kmečkemu dekletu odpirati lepote kmečkega življenja. Ostrasti kmečkega življenja so bolj vidne kot prednosti, ki leže največ na duševnem polju. Gotovo je, da kmečko življenje bolj očuva družinsko srečo. Samota, ki kraljuje nad domovi, družin in veže družinske člane drug na drugega, vrvež mest pa razdružuje in trga družine.

Naloga krščanstva je bila vedno, da prenavlja življenje. Ob vabečih klikih modernega življenja, ki vabi kmečko žensko mladež na široke ceste mest, je treba vedno intenzivneje poudarjati, da prava sreča ni v uživanju, ampak v zadovoljnosti s tem, kar imamo. Seveda pa je treba tudi ekonomsko podpirati kmečko gospodarstvo, da bodo oni, ki ostajajo na kmečki grudi, dobili pogum in zaupanje v celo prihodnost, da pripadajo kmečkemu stanu

Kralj v Bosni

Sarajevo, 16. sept. AA. Nj. Vel. kralj je davi prispel iz Ilidže v Sarajevo, kjer si je ogledal pirotehniko. Odtod je odšel v tabor kralja Aleksandra I. Po obisku na vojaškem poveljstvu se je Nj. Vel. kralj vrnil z avtomobilom v Ilidže.

Vrhovni zakonodajni svet

Belgrad, 16. septembra. (AA) Vrhovni zakonodajni svet je imel danes od 16 do 19 in pol sejo, ki so ji prisostvovali kot referenti v imenu ministristva prosvete Janko Šuman, predsednik uprave za zaščito industrijske lastnine, za ministristvo financ šef odseka Božidar Mijušković. Na seji so pretresali zakon o avtorskem pravu. Prihodnja seja bo jutri 17. t. m. Na tej seji se bo nadaljevala razprava o istem predmetu.

Sprememba v konzularni službi

Zagreb, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Dosedanji češkoslovaški generalni konzul v Zagrebu Andrija je poklican na novo službeno mesto v zunanjem ministristvu v Pragi. Z neobičajno finim taktom si je pridobil simpatije vseh Zagrebčanov ter je znal ustvariti intimne vezi med zagrebskim meščanstvom in v Zagrebu živječimi Čehoslovaki.

Razprava proti D. Dimiču radi veleizdaje

Belgrad, 16. sept. AA. Davi ob 8 se je pričela pred državnim sodiščem za zaščito države razprava proti Drugutinu Dimiču iz Novega Sada, ki je na podlagi obtožnice z dne 11. junija 1929 obtožen zaradi treh dejanj po čl. 85 in 85 a kaz. zakona. Navedeni je namreč izročil neki sosednji državni dokument o nabavkah v zrakoplovstvu na račun reparacij iz leta 1927, zatem strogo zaupen akt ministristva vojske in mornarice št. 270 o delovni razporedbi obmejnih čet, ki so ga našli v podstrešju njegove hiše, in končno skico o vojaških objektih, ki so jo takisto našli v njegovi hiši. Sodnemu senatu je predsedoval predsednik sodišča za zaščito države, predsednik kasacije dr. Dušan Subotić, a senat so tvorili sodniki Vasa Petrovič, Ljubomir Arneri, Bogdan Dikoković, Rajko Stamenković, dr. Josip Kavčič in Svetoslav Vukajnovič, zapisnikar je Mirko Stojković, državno tožilstvo zastopa Ivo Učević. Obtoženca branijo odvetniki Mihajlo Dojčinović iz Belgrada ter dr. Radišlav Ilić in dr. Mile Matić iz Novega Sada. Obtožbo zaradi prvih treh dejanj je državni tožitelj naknadno z obtožnico od 14. septembra razširil na tri dejanja podkupovanja. Po otvoritvi razprave po predsedniku dr. Subotiću je državni tožitelj Učević zahteval, naj se celotna razprava zaradi državnih tajnosti proglasi za tajno. Senat se je umaknil k posvetu in na tajni seji sklenil, da se vrši čitanje tajnih zaupnih aktov v tajni seji, da pa se ostali del razprave vrši javno. Vrh tega je senat sklenil, da državno sodišče za zaščito države glede dejanj podkupovanja ni pristojno, ker so v nobeni zvezi s prvimi tremi dejanji in da se naj ta predmet odstopi rednemu sodišču. Nato se je nadaljevala razprava s čitanjem obtožnice. Po končanem čitanju obtožnice je obtoženi Dimič povzel besedo ter prečital svoj obrambo. Obtoženec je priznal, da si je nabavil prepis o dobavi reparacij, vendar ne v špijonažne svrhe, temveč zaradi svojih trgovskih poslov, ki jih je imel kot vojaški dobavljač. Kar se tiče poverljivega akta o razporedbi vojske na meji, izjavlja, da si ga ni omislil in so ga mogli najti v podstrešju njegove hiše le na ta način, da ga je tjakaj položil kak njegov nasprotnik. O skici vojaških objektov pa je dejal, da ne predstavlja zaupnega akta, ker so to znani objekti, ki ne pomenijo nobene tajnosti in glede katerih se zato ne more govoriti, da tvorijo veleizdajo. Ob 10.30 se je prešlo na čitanje zaupnih aktov in je bila seja proglašena za tajno. Občinstvo se je odstranilo iz dvorane. V tajni seji so bili zaslišani vojaški strokovnjaki, ki jih je določilo vojno ministristvo, da se izjavijo o vojaški naravi teh aktov kot predmetov veleizdaje. Ta del razprave je trajal do 1.10. Med tem časom so bili prečitani tudi vsi zaupni dokumenti. Razprava je bila nato prekinjena in se bo nadaljevala jutri ob 8. Jutrišnja razprava bo javna.

Belgrad, 16. sept. (AA.) Pomočnik ministristva financ dr. Fran Gospodnetič, ki se je nahajal v Dalmaciji na letovanju, se je davi vrnil v Belgrad.

Otvoritev Solunskega velesejma

Solun, 16. sept. (AA.) Včeraj je bil na svečan način odprt 4. mednarodni solunski sejem. Otvoritvi so prisostvovali grški ministri za poljedelstvo, minister prometa Gonas, minister pravde, solunski senator Dingas, guverner grške Makedonije, komandant armadnega zbora, konzularni zbor in predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Predsednik sejma Varlanidis, minister pravde Dingas in zastopnik pirejske trgovske zbornice Paraskenopulos so v svojih nagovorih poudarjali pomen solunskega sejma za napredek države gospodarstva in njegove zasluge za razvoj trgovinskih odnosov z drugimi državami. Od tujih držav so zastopane na solunskem sejmu s svojimi posebnimi državnimi paviljoni Madžarska, Rumunija in pa Albanija. Od grških proizvodov vzbujajo največjo pažnjo paviljon grozdja, tobaknih izdelkov in paviljon orientalskih preprog.

Izpraznitev Porenja

Frankfurt ob Meni, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Vest »Daily Express« da bodo francoske čete po odhodu angleške posadke v Wiesbadenskem pasu nadomestile angleške vojake, nikakor ne odgovarja resnici. Potem, ko se bo poveljstvo porenjskih čet preselilo iz Koblenza v Wiesbaden, se bo sicer res v Wiesbaden preselilo stražno poveljstvo, ki pa ne bo večje kot ena četa. O zamenjavi angleških čet po francoskih že radi tega ne more biti govora, ker ostane angleški pas tudi po umaknitvi angleških čet de iure zasedeno ozemlje do popolne izpraznitve.

Königstein, 16. sept. (Tel. »Slov.«) S parado ob koncu tedna so se angleški častniki poslovili od Königsteina. Danes se je izvršil tam prvi akt nemške severnosti s tem, da se je del bivališč, ki so bila zasedena, izročil zastopnikom nemške oblasti v Königsteinu.

Umorjeni misijonarji

Ičang, 16. sept. (Tel. »Slov.«) V vasi Ljanjang v provinci Hupe so banditi umorili škofa Crudo Jana in dva franciskana, patra Bruna in Huberta. Vsi trije umorjeni misijonarji so iz Limburga v Belgiji.

Milijarder izginil

Pariz, 16. septembra. (Tel. »Slov.«) Ameriški milijarder Marks, solastnik velikega industrijskega podjetja v Ohio, je po poročilu »Matina« na zagoneten način izginil z ladje »Homerica« na potu iz New Yorka v Cherbourg. Zadnjič so ga videli v četrtek zvečer v ladijski restavraciji. Pri prihodu v Cherbourg je pristaniška policija zapečatila njegovo prtljago in javila kriminalnim oblastem, da je Marks neznano kje izginil.

Zivorejska razstava v Koprivnici

Belgrad, 16. sept. AA. Danes je obiskala ministra za trgovino in industrijo delegacija iz osiješke oblasti, ki ga je povabila na veliko zivorejsko razstavo v Koprivnico dne 27. septembra. To bo največja razstava te vrste v državi, ker je znano, da spada osiješka oblast glede zivoreje na prvo mesto v državi. Po dosedanjih pripravah sodeč, pa bo ta razstava nadkrilila vse dosedanje razstave v Osijeku.

Solske težave v Zagrebu

Zagreb, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Danes se je začel pouk na zagrebških srednjih šolah. Mnoge učne knjige, ki so bile do sedaj v veljavi na zagrebških šolah, so prepovedane ter je nastala težkoča, ker ni drugih učnih knjig. Tako n. pr. za srbolovrsko slovnost ni nobene knjige, ki bi bila odobrena, ter si profesorji belijo glave, kako bi rešili to vprašanje.

Nemški zdravniki na našem Jadranu

Split, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Jutri pride v Split 110 nemških zdravnikov iz Češkoslovaške, ki si bodo ogledali vso jadransko obalo. Za njimi pa se pričakuje izlet nadaljnjih 100 nemških zdravnikov iz Rajha. Ta izlet je organiziral znani urad za potovanja »Ilfa«.

Slovo čeških akademikov

Belgrad, 16. sept. AA. Člani visoke šole političnih ved v Pragi, ki so prepotovali našo državo v naučne svrhe, so poslali centralnemu presbiteriju iz Maribora naslednjo brzojavko: Zapuščajoč Vašo divno domovino se hvaležno spominjamo Vašega gostoljubja.

Kongres lekarniških pomočnikov

Split, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Včeraj in danes so imeli v Splitu kongres lekarniških pomočnikov iz vse države. Na kongresu so razpravljali o stanovskih vprašanjih in podali poročilo o delu uprave v preteklem letu. Nato so imeli predavanje Zmagač, Marjanovič, Kekič in Iskra. Sprejeli so statute za podporni fond nezaposlenim lekarnarskim pomočnikom. Sklenili so tudi zahtevati posebne takse za izdajanje zdravih ponoči in ustanovitve fonda za študijske podpore lekarnarskih pomočnikov.

Dunajska vremenska napoved: Večinoma jasno in toplo.

Novosadska vremenska napoved: Jasno. Sem ter tja oblaki. Na vzhodu bo temperatura malo padla. Vetrovi povsod slabi.

Papež zavrača Mussolinija

Oster odgovor — Papež brani svobodo Cerkve — Fašistični listi napadajo Sv. Očeta

Rim, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Kakor je katoliška cerkev že ob Mussolinijevih govorih o lateranskih pogodbah zavrnila preveč samozvestne izjave predstavnika italijanske države, tako tudi sedaj ni bilo treba čakati na papežev odgovor na sobotni Mussolinijev govor. Tokrat pa je papežev odgovor tako oster in jasen, kakor se do sedaj še nikoli ni zgodilo. Mussolini je v svojem sobotnem govoru namigaval tako, kakor da je tudi Cerkve podložna državi. Papež je včeraj nagovoril romarje, ki pripadajo organizaciji italijanske katoliške mladine in rekel, da ve in da samo pozdravlja, če je katoliška mladina opazovana po številnih opazovalcih, ker bodo ti opazovalci imeli priliko, videti lepe in popolne stvari. Če se bo razen tega zgodilo, da bodo pripadniki katoliške mladine v svojem poklicu ovirani, ker so katoličani, jim bo to dalo neke vrste svetniški sijaj, posebno če se ne bodo klanjali, tudi če bi se s tem morali odpovedati kakšni koristi. Končno je

rekel papež, da bo kmalu prišel dan, ko bodo potrebne trdne duše in trdna telesa, ki bi bila v svoji veri neomahljiva in v svoji poštenosti nedotakljiva, ko bo prišel dan, ko bodo potrebovali ne samo marljive nameščence, temveč tudi ljudi, ki zvesto izpolnjujejo v veri svojo dolžnost. Potem se bodo spomnili onih, ki resno mislijo na božje zakone cerkve in nosijo odgovornost pred božjim prestolom. Ta in slična jasna namigavanja papeža so povzročila v Rimu največjo nevoljo. Dočim italijanski tisk do sedaj papeža ni napadal direktno, polemizira sedaj »Giornale d'Italia« z največjo oostrostjo proti papežu. List pravi, naj papež ne načenja nobenih moralnih vprašanj proti fašizmu, ker tudi v krogih duhovnikov in katoliškega poslovnega sveta ni vse čisto. Če se papež oddalji od Boga in pomeša med ljudi in njihove zadeve, mora biti pripravljen na reakcijo vseh Italijanov, ki ne spadajo v katoliške mladinske organizacije.

Zasedanje Društva narodov

Besedilo angleške spomenice o razorožitvi

Zeneva, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Danes je znano besedilo predloga o razorožitvi, ki ga namerava predložiti lord Robert Cecil ob začetku razorožitvene debate v tretji komisiji. Predlog se glasi: »Zbor Društva narodov je prepričan, da je progresivno in splošno zmanjšanje oboroževanja za svet nujna potreba in izreka nado, da bo pripravljala razorožitvena komisija čim prej končala svoje delo. Mnenja je, da je treba načrt razorožitvene konvencije spopolniti in pri tem preiskati, koliko so bila sprejeta sledeča načela, ali se morajo sprejeti: a) izvršitev enakih načel za zmanjšanje in omejitev osebnega in materialnega stanja in čet na suhem, na morju in v zraku; b) omejitev bojnih sil, bodisi z omejitvijo števila ali z omejitvijo službenega časa, ali z obema metodama; c) zmanjšanje materiala, bodisi direktno s tem da se material navede po seznamih, bodisi indirektno s tem, da se omejijo proračuni, ali po obeh metodah; d) priznanje pristojnega mednarodnega organa za nadziranje in poročevanje o izvedbi konvencije.«

Pariz, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Trije odbori, ki so bili določeni na haaški konferenci za stvarne dobave, za likvidacijo preteklosti in za zaplenjeno državno imetje v odstopljenih deželah, so se danes dopoldne istočasno sestali v Parizu k prvim sejam, ki so pa bile samo formalnega značaja in so trajale samo par minut. Likvidacijska komisija bo imela svojo prvo delovno sejo jutri dopoldne.

Prisrčni odnosi med Španijo in Srednjo Ameriko

Zeneva, 16. septembra. (AA) Predsednik 10. skupščine Društva narodov, zastopnik države San Salvador, Guererro je priredil banket v počast delegacij, ki sodelujejo na letošnjem zasedanju Društva narodov. Na banketu je Guererro imel na prisotne nagovor, v katerem je izrazil svoje zadovoljstvo nad uspešnim delom letošnjega septembarskega zasedanja Društva narodov ter zavrnil s pozdravom Španijo, napram kateri goje države Srednje Amerike čustva ljubezni, spoštovanja in zvestobe kot k svoji rodni domovini.

Angleško-ameriški sporazum

London, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Poročevalec »Timesa« iz Washingtona objavlja danes podrobnosti o načrtu angleško-ameriškega načrta za razorožitev na morju. Po tem načrtu bo dosežena pariteta med angleško in ameriško mornarico za vse ladijske kategorije v letu 1936. Razen dveh bodo Američani zgradili vseh nameranih 15 križark. Obe državi pa bosta črtali iz svojega programa skupno 200.000 ton pri rušilcih. Jakost rušilcev se bo za vsako teh dveh držav določila v višini med 125.000 do 150.000 ton.

Ta predhodni sporazum je v principu že od obeh držav sprejet. Na ta način bosta obe najmočnejši pomorski državi sveta stopili popolnoma složni med seboj pred konferenco petih velesil, ki se bo vršila meseca de-

cembra v Londonu in bo razpravljala o pomorski razorožitvi Francije, Italije in Japana. Ko bosta leta 1936 ameriško in angleško brodogradnje enakoštevilna, se bo lahko sklepalo o nadaljnji postopni redukciji pomorskih sil, kolikor je le-ta potrebna.

Ta sporazum se je sklenil, še preden je Macdonald dospel v New York. Ko dospe, se mu bo priredil sprejem, kakršnega še ni doživel noben angleški državnik v Zedinjenih državah S. A. Tako ameriško kakor angleško časopisje slavi radi tega sporazuma Mac Donald kot rešitelja domovine.

Sporazum, ki odstranja konkurenco med Ameriko in Anglijo na morju, je eden najdalekosežnejših dogodkov v mednarodni politiki po vojni.

Heimwehr zahteva spremembo ustave

Dunaj, 16. sept. (Tel. »Slov.«) S strani blizu stoječe vodstvu Heimwehra, doznava Vaš dopisnik, da bo Heimwehr 21. septembra proklamiral svoje zahteve o spremembi avstrijske ustave, in sicer na velikem shodu na Heldenplatzu. Ta proklamacija se bo bistveno razlikovala od zahtev Landbunda, Velenemcev in enega dela krščanskih socialcev, soglašala pa bo samo v prvi točki glede razširjenja pooblastil zveznega predsednika, katerega ima izvoliti ves narod. Predvsem pa bo vodstvo Heimwehra zahtevalo, da se ukine splošna volilna pravica za narodni svet, ki naj bo v bodoče sestavljen na polovico iz delegatov deželnih zborov, v katerih se bo še nadalje volilo s splošno volilno pravico, na polovico pa iz delegatov posameznih stanov, skupno 150 poslancev. Zvezni svet naj se ukine, ustanovi naj se pa državni svet 12 odličnih mož, ki bo imel pravico, ugovarjati proti

Angleški trgovski minister o Združenju Evrope

London, 16. septembra. (AA) V svojem včerajšnjem govoru, ki ga je imel v Oxfordu, je angleški minister trgovine William Graham izjavil, da je bilo na mednarodni gospodarski konferenci leta 1927. sklenjeno, da bi se mednarodna trgovina razvijala čim svobodnejše in da se naj pristopi k postopnemu znižanju carinskih tarifov. Iz mnogih razlogov pa ta sklep v zadnjih letih ni bil izvajan in ni rodil nikakih uspehov. V takih okoliščinah je težnja Združenih držav Evrope samo sen, a uspeh vendarle ni izključen, ako bi države Evrope sklenile, da v prihodnjih dveh letih ne zvišajo svojih carinskih tarif in da skušajo med tem časom obstoječe carinske tarife čim več znižati.

Bombni atentatorji

Berlin, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Vse osebe, ki so bile aretirane v Schleswig-Holsteinu ter v Hannoveru in ki so osumljene, da so se udeležile atentatov v zadnjih tednih, se bodo izročile berlinskemu porotnemu sodišču.

Poljska in Mala antanta

Varšava, 16. sept. AA. Sinoči je priredila trgovsko-industrijska zbornica v Varšavi v hotelu »Evropa« večerjo, da počasti češkoslovaškega ministra trgovine in industrije Novaka, načelnika ministrstva trgovine in industrije v Belgradu Lazareviča in bivšega finskega ministra trgovine Jerlinga. Večerji so prisostvovali zastopniki ministrstva zunanjih poslov, diplomatski zbor, poljski minister trgovine Gribolski in predstavniki trgovskih in industrijskih krogov.

Rusija mobilizira?

Mukden, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Po oficijelnem komuniqueju kitajske vlade je sovjetska vlada mobilizirala vse čete, ki so na razpolago na sibirski fronti in obenem obvestila oblasti v Vladivostoku, da se ima ozemlje smatrati v vojnem stanju. Radi tega so bili vsi Kitajci, ki stanujejo v Vladivostoku, 700 po številu, internirani. General Can-co-hjan je obvestil oblasti v Mukden, da ruske čete ne prestando napadajo njegove postojanke.

Angleško-ruska pogajanja

London, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Danes se tu govori oficijno, da sta se angleška in sovjetska vlada zedinili na to, da bo dne 24. septembra zastopnik sovjetske vlade začel s Hendersonom pogajanja samo o postopku za obnovitev diplomatskih odnosov. Sporna politična in finančna vprašanja so od novih dogovorov izključena iz pogajanj.

Razorožitvena konferenca v Londonu

Pariz, 16. septembra. (AA) Zenevski poročevalec »Petit Parisien« poroča o možnosti, da se pomorska razorožitvena konferenca sestane v Londonu v času, ko se bo v Zenevi sestala pripravljala konferenca za splošno razorožitev. Briandovo naziranje glede razorožitve gre za tem, da se to vprašanje v vsem svojem obsegu postavi pod zaščito in nadzorstvo Društva narodov. Nato navede poročevalec »Petit Parisien«, da je pomorski sporazum med Francijo in Italijo nemogoč, ker Italija vztraja pri svoji zahtevi in predlaga enakost s francosko mornarico v vseh ladijskih kategorijah.

Velike manifestacije v Indiji

Pariz, 16. sept. (AA.) Havas poroča iz Kalkute, da so bile na postaji Hovras, kamor je prispelo truplo zaradi gladovne stavke v zaporu preminulega indijskega voditelja Jabinranata, prirejene ogromne manifestacije katerim je prisostvovalo 150.000 oseb.

London, 16. sept. (Tel. »Slov.«) V indijski zakonodajni skupščini je bil s 55 glasovi proti 47 glasovom sprejet predlog Inda Nehruja, ki napada vlado radi njenega postopanja proti indijskemu narodnemu voditelju Dasu, ki je umrl radi gladovne stavke.

Šahovski turnir

Wiesbaden, 16. septembra. (Tel. »Slov.«) Včeraj prekinjena 6. šahovska igra med Aljehinom in Bogoljubovom se je danes nadaljevala. Napravila pa sta samo 7 potez, nakar se je Aljehin udal. Stanje: Aljehin 2, Bogoljubov 2 dobljeni partiji, 2 remis. Jutri se bo igrala 7. partija.

Budimpešta, 16. sept. (Tel. »Slov.«) Danes se je odigralo poslednje kolo mednarodnega šahovskega turnirja. Brinckmann je premagal Przepiorko v francoski partiji po 69 potezah. Partija Canal—van den Bosch je končala remis s skandinavsko igro po 61 potezah. Capablanca je premagal Vajdo v damskem gambitu po 33 potezah. Colle je premagal Thomasa po otvoritvi z damskim kmetom v 24 potezah. Havasy je premagal Tartakowerja z lepim žrtvovanjem v damskem gambitu po 35 potezah. Steiner je premagal Monticellija po otvoritvi z damskim kmetom v 36 potezah. Rubinstein je premagal Prokeša po thornwal-ski otvoritvi v 25 potezah. — Končni rezultati so: Pevo nagrado 1500 pengőjev je dobil Capablanca z 10 in pol točkami; drugo nagrado 1200 pengőjev Rubinstein z 9 in pol točkami; tretjo nagrado 900 pengőjev Tartakower z 8 točkami. Na četrtem in petem mestu sta Thomas in Vajda s 7 in pol točkami. Na šestem Steiner s 7 točkami. Na sedmem in osmem Colle in Havasy s 6 in pol točkami. Na desetem Przepiorka s 6 točkami. Na desetem in enajstem Monticelli in Canal s pet in pol točkami. Na dvanajstem van den Bosch s 4 in pol točkami. Na trinajstem Brinckmann s 4 in na štirinajstem mestu Prokeš z 2 in pol točkama.

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem, da nas je po kratki in mučni bolezni, prevedena s sv. zakramenti, za vedno zapustila naša ljubljena sestra, teta in svakinja, gospodična

Jakobina Maschke

zasebnica

Pogreb blagopokojne se bo vršil v torek, dne 17. septembra ob 5 popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnice k Sv. Križu.

Ljubljana, 16. septembra 1929.

Žalujoci ostali.

Kaj je novega

Pozdravljen, vladika, na naših tleh!

M. Sobota, 15. septembra.

Ravnokar smo prejeli sporočilo, da se pripelje v turek z opoldanskim vlakom v M. Soboto prevzvišeni vladika, g. dr. A. B. Jeglič. Ogledati si želi Slovensko krajino. Vest je vzbudila v nas največjo radost.

Prevzvišeni vladika, v trenutku, ko prvič stopiš na naša tla, ti z navdušenjem in izrazom visokega spoštovanja kliče: »Pozdravljen med nami!« Vemo, da si z zanimanjem in razumevanjem spremlja našo zgodovino in si bil vedno naklonjen naši Slovenski krajini, zato nam polni srca nenavadna radost ob misli, da želiš videti našo zemljo in spoznati narod, ki je bil stoletja ločen od svojih bratov in je sedaj čuvar severne meje naše države. Bodi pozdravljen! Kakor smo skromni in revni, ravno tako veliko bo naše veselje in naša sreča ob Tvojem prihodu.

Jeseniške zanimivosti

Jesenice, 15. sept.

Jeseniška Orlovska družina je za zaključek poletne sezone nastopila v nedeljo popoldne na dvorišču pred starim društvenim domom. Nastopile so vse vrste z 12 točkami ter precizno izvajale določen program ob obilni udeležbi jeseniškega orlovstva naklonjenega občinstva. Godba KDPP je pri vsej prireditvi neumorno sodelovala.

Milo se je storilo starejšim gledalcem telovadbe pri spominu na skoro četrt stoletja nazaj, ko se je na konsumskem dvorišču vršila prva orlovska telovadba ne le na Jesenicah, ampak v Sloveniji sploh. V analih pa bo zapisano, da je bil na tem prostoru dne 15. septembra 1929 zadnji nastop Orla, kajti pomladi bodo telovadbe že na obširnem prostoru pred novim društvenim domom. Ko bo pri nekoliko dobri volji izravnani ves prostor, gotovo ne bo daleč naokoli tako lepega in tako obsežnega telovadišča kakor bo to.

Smrt. Pod Mežakljo je umrl dolgoletni tovarniški kovač Ažman Matija. Bil je pristna bohinska korenina, dovpten vse do zadnjega ter vseskozi zaveden katoliški Slovenec. Na zadnjem potu ga je spremila godba KDPP ter številni prijatelji in znanci iz Jesenic in iz Bohinja. Pokoj njegovi duši, preostalim pa iskreno sožalje.

Prenovitev savske cerkve je bila že davno potrebna. Tovarna, patrona cerkve, sedaj temeljito predeluje notranjost. Presbiterij je ob straneh še obit z lesenimi vložki, ravno tako zakristija. Te dni začenejo slikati cerkev. Ker ima cerkev že sijajno električno razsvetljavo, bi bila gotovo eno najlepših malih svetilišč na Gorenjskem, ako bi le imela orgle. Žal, pa menda teh še ne bomo tako kmalu dočakali.

Tovarna KID je te dni dobila iz Nemčije krasno, novo in močno lokomotivo za normalni tir. Bila je in je še predmet splošnega občudovanja.

Katoliško delavsko prosvetno društvo priredi v sredo 18. septembra ob osmih zvečer v domu jako zabaven prosvetni večer. Kdor se hoče nekoliko razvedriti od dnevnega napora, je iskreno vabljen.

V nedeljo 29. septembra bo na prostoru poleg novega društvenega doma velika tombola, katere čisti dobiček bo v prid stavbnega fonda. Dobitki so dragoceni, tablice poceni.

Prešič, med, sladkor, rozine, kava, sir in kontenine, gnjat, klobase in zabela se dobi dan svetega Mihaela.

Jaroslav Hašek:

Švejk v zrakoplovu

Avstrija je imela pred vojno tri vodljive zračne ladje, 18 nevodljivih zračnih ladij in pet zrakoplovov. To je bila vsa avstrijska moč v zraku. Dobrega vojaka Švejka so v korist in čast novega oddelka prestavili k avijatikim. V začetku je vlačil na vojaškem letališču zrakoplove iz hangarjev ter srazil kovinaste dele s terpeninom in dunajskim apnom. Začel je torej služiti pri najnižjem. In kakor je gospodu polkovniku v Tridentu skrbno snažil konje, tako je delal tudi tu z ljubeznijo in veseljem; krtačil je krila, kakor da češe konje in kot korporal je vodil vojake k posameznim hangarjem in jih poučeval:

»Letati je treba, zato ustrelite vsakogar, ki bi hotel zrakoplov ukrasti.«

Nekako 14 dni po nastopu svoje službe bi moral leteti. Na vsak način je to bilo nevarno napredovanje. Smatrali so ga za balast in zato je letal s častniki. Toda dobri vojak Švejk se ni bal. Z nasmeškom je vzletel v zrak, spoštljivo in vdano je zrl na častnika, ki je vodil zrakoplov in je salutiral, če je zagledal pod seboj na letališču kako višjo šaržo. In če so kje strmoglavili na zemljo in se je zrakoplov razbil na kose, je Švejk vedno prvi prilezel izpod razvalin, pomagal častniku na noge in javil: »Pokorno javljam, da smo se preuknili, a ostali zdravi in živi.«

Prijeten družabnik je bil. Nekega dne je letel s poročnikom Herzigom in ko sta bila 860 m visoko, je odpovedal motor. »Pokorno javljam, da nama je zmanjkalo bencina«, se je oglašal prijatelji Švejkov glas za častnikom. »Pozabil sem, javljam pokorno, napolniti motor.« In kmalu nato je zaklical: »Pokorno javljam, da padamo v Donavo.« In ko sta se nekoliko

Koledar
Torek, 17. septembra: Lambert, škof; Hildegarda; Rane sv. Frančiška.

Nov orlovski dom

Sv. Tomaž pri Ormožu, 15. sept.

Sv. Tomaž je v nedeljo 15. septembra otvoril svoj novi društveni dom. Postavili so dom sami fantje in dekleta domače fare s tem, da so hodili na »kuluk«. Njih vodja, zbiratelj in svetovalec je bil domači g. župnik in njegov vrl sodelavec g. Meško, posestnik blizu Tomaža. Dom je sad 15 letnega truda. Veliko zaslug za dograditev stavbe ima g. kaplan Pribožič. Dom je nadvse praktično urejen in trdno zidan. Vredno je omeniti, da je dom zgrajen iz kamenja v bližini nedavno pogorelega gradu Branek.

Na predvečer nedelje je bila v domu akademija tamošnjega odseka, katera je nadvse pričakovano dobro izpadla. Udeležil se je g. škof Tomažič iz Maribora.

V nedeljo je bil krasen dan, zato so se zgrinjale množice sosednih faranov k Sv. Tomažu. Ob pol 10 se je pričelo cerkveno opravilo, katero je opravil g. škof. Po končani maši se je razvil sprevod k društvenemu domu. V sprevodu je korakalo okoli 50 Orlov v kroju in istotoliko Orlic. Nato je sledil naraščaj ni člani v civilu ter ostalo občinstvo. Po blagoslovitvi doma je bilo slavnostno zborovanje, katero je otvoril g. Meško in dal besedo svojem sinu g. Mešku, kaplanu v Črensovcih. Sledilo je še več govorov in deklamacij. Domači pevski zbor je zapel par pesmic.

Ob 3 popoldne se je začel nastop orlovstva. Pomagali so sosednji odseki, od katerih se je posebno izkazal odsek Središče in Sv. Lovrenc v Slov. gorah. Nastopila je mogočna falanga orlovstva. Z govorom jo je navduševal g. škof in zastopnik orlovstva podzveze v Mariboru. Po javni telovadbi, ki je trajala od pol 6. se je razvilo ob zvokih svetinjske godbe kolo. Ob 8 zvečer so se gostje razšli.

Orlovskemu domu in odseku želimo obilo uspeha.

Nesreče pri gorški dirki na Trojane

Celje, 16. septembra.

Ze pri treningu za nedeljsko gorško dirko so nekateri motociklisti poleg polomljenih svojih motociklov odnesli tudi polomljene kosti ali vsaj temeljito odrti kožo. Pri dirki sami pa so se nekateri sportniki tako težko poškodovali in polomili, da jih mora imeti sedaj na skrbi celjska bolnišnica.

Tako leži v bolnišnici bančni uradnik I. hrvatske štedionice iz Zagreba g. Nikola Bošković. Na Trojanah je zavozil v brzozavni drog in dobil težje notranje poškodbe. V bolnišnici je tudi njegova soproga gospa Hanja Bošković, ki ima notranje poškodbe zelo težkega značaja. Kaj vse imata pokvarjeno, se bo pokazalo šele tekom zdravniških opazovanj.

Zitteršlager Rado, zastopnik tvrdke Feliks Toman iz Ljubljane, se je hotel izogniti naproti prihajajočemu motociklistu. Zavozil je preveč na stran, se preuknil v občestni jarek in si zlomil desno nogo pod kolenom. Z njim se je vozil Alojz Jenko, obratovodja konc. akumulat. podjetja Ivan Hebein na Ježici pri Ljubljani. Jenko je dobil precejšnjo rano na glavi. Vendar je lahko odšel v domačo oskrbo. Levo nogo si je dalje zlomil ekspedient industrije platna v Domžalah g. Avgust Levičar. Zaneslo ga je z motorjem vred pri izizibanju v občestni jarek.

Zvečer so se zbrali udeleženci tekme v salonu hotela »Evropa«. Ko so odhajali, je došlo do razburljivih incidentov, ki bi bili lahko izostali. Kravali, ki niso bili sportnega značaja, so trajali dve uri ter zelo razburili Celjane.

trenutkov kasneje prikazali njuni glavi iz razburkanih zelenkastih valov, je dejal Švejk, plavajoč za častnikom k obrežju: »Pokorno javljam, da sva danes prekosila vse višinske rekorde.«

To se je zgodilo na letališču pri Dunajskem Novem mestu tik pred veliko vojaško slavnostjo. Pregledali so zrakoplove, preizkusili motorje in vse pripravili za polet. Poročnik Herzig je hotel s Švejkom startati na Wright-dvo-krilniku, s katerim se lahko vzletel z mesta brez zaleta. Tudi vojaški atašeji tujih oblasti so bili navzoči.

Za Herzigov zrakoplov se je živo zanimal romunski major Gregorescu. Vsedel se je vanj ter preizkušal napore in krmlilo. Dobri vojak Švejk je na poročnikov ukaz pognal motor, propeler se je začel vrteti, Švejk, sedeč poleg ravnodrednega majorja, je z velikim zanimanjem uravnal žico, s katero je bilo pritrjeno višinsko krmlilo in je bil pri tem tako uren, da je vrgel majorju kapo z glave. Poročnik Herzig se je razjezil: »Švejk, vi tele, odletite k vsem hudičem!« — »Na povelje, gospod lajtnant!« je zaklical Švejk, pograbil višinsko krmlilo in napore Morisson-stroja. Zrakoplov se je dvignil z divjim ropotom izvrstnega motorja. Že sta frčala dvajset, sto, dvesto, tristo, štiristo petdeset metrov visoko proti jugo-vzhodu k belim Alpam, s hitrostjo 150 km na uro.

Obžalovanje vredni romunski major se je zavedel še le nad ledenikom, ki sta ga preletela v taki višini, da je jasno razločil naravne krasote, kakor n. pr. ledena polja in prepade, ki so strogo in grozeče zrlj valja.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal jecljajoče ves v strahu.

»Pokorno javljam, letimo po ukazu,« je spoštljivo javil dobri vojak Švejk. »Gospod lajtnant je ukazal: Letite k vsem hudičem!« — zato pokorno javljam, da letimo.«

Tajne roparskega umora

Mariborska porota.

Maribor, 16. septembra.

Na zatožni klopi sedi danes 57 letni krojač Ivan Repatec, ki se obdolžuje roparskega umora, izvršenega dne 11. avgusta 1925 nad Ivanom Veronikom. Obtožnica popisuje prav izčrpo dejanski stan ter ves potek dogodkov. Obdolženec je bil že leta 1894 pred porotnikom sodiščem v Celju obsojen radi umora, izvršenega nad Katarino Veronik, v smrt na vešalih. Leta 1919 pa je sledila pomilostitev — Repatec je bil zopet svoboden državljan ter se nastanil v Vasi pri Remšniku. Leta 1921 se je Repatec priženil h Mariji Gregorič v Vasi, ki se je tokrat že v tretjič poročila. Posedovala je malo posestvece s hišo. V Vasi je bival tudi Ivan Veronik, s katerim je obdolženec živel v dobrih odnosih, ker sta oba v dobi tihotapske konjunktore tik ob avstrijski meji skupno tihotapila. Tudi

10. avgusta 1925

sta šla skupno v smeri proti Marenbergu in naprej proti ribniškim planinam. Naslednjega dne pa se je vračal obdolženec po isti poti nazaj in bil je — sam. In še ta okolnost je značilna, da je Repatec pri odhodu nosil prazen nahrbtnik, vračal pa se je s polnim. Prišedši domov je vrgel obdolženec na šivalni stroj en star koledar. V sobi se je nahajal tudi njegov pastorek Jurij Mernik, ki je vprašal obdolženca, kje je dobil koledar; obdolženec je najprej odgovoril, da ga je kupil, na pripombo Jurijevo pa, da se stari koledarji ne kupujejo, je odgovoril, da ga je našel.

Tisto noč v Repatecovi hiši ni bilo miru.

Okoli polnoči se je Repatec dvignil, zbudil vse domače in zatrjeval, da Repatecovi sosedje ubijajo Novakovega Hanza, to je Ivana Veronika in da pri tem »srajajo«. Pa niso domači o tem ničesar vedeli; zato so šli spet spat. Zarana naslednjega dne je Repatec pripovedoval domačim, da so Veronika ubili in da leže zunaj pokojnikov telovnik, klobuk in ura. Domači so se res podali na kraj, ki je oddaljen od Repatecove hiše za 225 m in res našli navedene predmete. Pokojnikov brat Rudolf Veronik je stvar takoj prijavil orožništvu v Remšniku. Orožniška patrila je na omenjenem mestu res našla črn razrezan klobuk, razrezan in okrvavljen telovnik, prazno listnico, uro, razbito verižico, nož in robec. Toda orožniki so kmalu

izsledili osumljenca.

Na omenjenem prostoru ni bilo nobenih znakov umora. Zato so orožniki takoj pričeli sumiti v vso zadevo; ko so pa slišali o ponočnih dogodkih pri Repatecovi, so takoj izvršili pri obdolžencu preiskavo, ki je imela popoln uspeh. Poleg mnogih drugih predmetov so našli med obdolženčevimi oblekami tudi Veronikove bluze. Repatec ni hotel nič priznati, ampak je celo pričel valiti krivdo na Leopolda Starca, češ, da je Starc 10. avgusta 1925 šel za odhaja-jočim Veronikom s sekuro, ga sredi potoka pri Sabotinovem mlinu pobil na tla, nato pa stlačil Veronikovo truplo v vrečo ter vse skupaj zanesel v Dravo; pozneje pa je zatrjeval, da je Starčeva žena najela Starčevega brata proti plačilu 5000 K, da spravi truplo na planine. Veronikove stvari pa, ki so jih našli pri njem, da sta mu podtaknili Starc in Mernik. Ker sta poslednja dva dokazala svoj alibi, se je postopanje proti njima ustavilo.

Okostje neznanega moškega v ribniških planinah.

Dne 6. avgusta — čez leto dni skoraj — je našla Katarina Onankar v planini Globača pri Ribnici na Pohorju okostje neznanega moškega. Okostje je bilo skrito pod mladimi smrekami; lobanja razbita, čevlji dobro ohranjeni. Obleka — bile so samo še krpe — je bila iz avstro-ogrškega vojnega blaga. Ugotovilo se je, da gre za truplo pokojnega Ivana Veronika. Repatec pa je navzlic temu, da je simuliral umobolnost, vztrajal na svojih prvotnih izpovedbah.

»In kje bomo pristali?« je s šklepetajočimi zobmi vprašal romunski major.

»Pokorno javljam, da ne vem. Gotovo pa tam, kjer bomo padli. Letim po ukazu, toda jaz vem samo navzgor, navzdol ne znam, ker tega ni bilo nikoli treba, kadar sva letela z gospodom lajtnantom. Vedno, kadar sva bila v zraku, sva kar padla doli.«

Bila sta v višini tipč osem sto šestdeset metrov. Major se je krčevito držal za drog in kričal po romunsko: »Diu! Diu! Bog! Bog! Dobri vojak Švejk pa je pel nad Alpami, preko katerih sta pravkar zletela:

»Nič več ne nosim prstana, ki v slovo si mi ga dala! Ko pridem do regimenta svojega, puško z njim nabijem!«

Major je preklinjal na vse načine. V čistem zraku pa je še naprej donel jasni Švejkov glas:

»Nič več ne nosim robčka, ki v slovo si mi ga dala! Ko pridem do regimenta svojega, puško z njim bom snažil!«

Pod njima se je bliskalo. Nevhita je razsajala. Z izbuljenimi očmi je zrl major predse in vprašal z živjajočim glasom: »Kdaj se bo končalo?«

»Ne skrbite,« je smehljajoče odgovoril dobri vojak Švejk. »Z gospodom lajtnantom nisva o tem nikdar premišljala. Prišlo je, ko je bilo določeno.«

Bila sta že nad Švico in sta letela proti jugu.

»Samo potrpljenja prosim pokorno,« je menil dobri vojak Švejk. »Ko bo pošel bencin, morava pasti!«

»Kje pa smo zdaj?«

»Pokorno javljam, nad uko vodo; mnogo

Samo ena je kako-vost britvic „Gillette“.

vsaka posamezna britovica ima najostrejšo rezilce iz najboljšje vrste jekla, kar ga je. Kadar kupujete britvice, zahtevajte „Gillette“.

Gillette

Kako se je izvršil zločin?

V obtožnici se domneva, da je obdolženec Veronika brčkone izvalil v planino pod pretezo, da bosta ukradla neke živino ter jo iztihotapila. Na primernem kraju — priče vedo izpovedati, da je hodil obdolženec za pokojnikom, ki je nosil vedno pri sebi denar — je planil obdolženec na pokojnika, mu vrgel pelevrino okoli glave, vrgel na tla in tolkel Veronika s kamenjem po glavi ali pa butal Veronikovo glavo ob kamenita tla. Ugotovilo pa se je, da je nastopila smrt radi otrpnenja možganov. Repatec pa se je vračal domov s polnim nahrbtnikom.

Pred porotniki.

V porotni dvorani so večinoma posestniki iz Remšnika ter ribniške okolice, kjer se je umor izvršil. Obdolženec: lasje so mu že čisto osiveli; pripoveduje sila mirno in dramatično, da ga je naravnost prijetno poslušati. Do podrobnosti gre njegov spomin; ko preti ob predsednikovih vprašanjih nevarnost, da bi se zapletel, pa se ne spominja najvažnejših in najglavnejših momentov. Pač pa je še vedno vztrajal tekom razprave na tem, da je Starc izvršil umor nad pokojnim Veronikom. Ko mu je predsednik pokazal pokojnikovo sliko, jo je obtoženec vzel in dejal porotnikom: Vidite, gospodje porotniki, da je čisto izključeno, da bi bil jaz kot slaboten in star mož mogel izvršiti umor nad tako močnim možem.

Predsednik senata je bil dss. Zemljčič, votanta dss. dr. Tombak in dss. dr. Senjor; obtožbo zastopa dr. Hojnik, zagovornik dr. Vauhnik. Razprava se je nocoj ob pol 7 prekinila. Nadaljevanje jutri ob pol 9 popoldne.

Grozna žitev noža

Višnja gora, 15. septembra.

Nocoj se je po našem mestu bliskoma raznesla novica o groznem dogodku, ki se je pozn zvečer odigral na pešpoti med Višnjo goro in kolodvorom. Z večernim vlakom se je v smeri iz Ljubljane pripeljal na višnjegorsko postajo dimnikarski mojster Ivan Perc iz Višnje gore. Očividci pripovedujejo, da je bil mož očividno nekoliko vinjen. To sklepajo že radi tega, ker bi sicer ne bil mogel storiti tako zverinskega zločina, o katerem nam je poročati.

Prčunov Lojze iz Stranske vasi pri Stični se je peljal iz Višnje gore po pešpoti proti kolodvoru in je omenjenega Perca srečal že v bližini kolodvora. Fant je vozil brez luči, ker je bila svetla, mesečna noč. Čim je Perc zagledal fanta, ki se mu je bližal na kolesu, je proti njemu zaklical: »Kje pa imaš luč?« V naslednjem hipu je fant skočil s kolesa ter mirno odvrnil Percu, da mu luči na kolesu pač ni

vode je videti. Najbrže padeva v morje.« Major se je onesvestil. Njegov debeli trebuh se je zagvozdil med droge, kjer je trdno obtičal. In nad Sredozemskim morjem je prepeval dobri vojak Švejk:

»Kdor hoče biti za junaka, cmoke mora jesti, velike kot vojaška kapa Ena! Dva!

Se v vojni smrti bo ušel, če bo dosti cmokov snel! Ena! Dva!

Zato na cmoke! Hura! Hura!

Morski zrak je vzdramil majorja iz nezavesti. Pogledal je v strašno globino in ko je zagledal morje, je zaklical: »Diu! Diu!« in se ponovno onesvestil. Letela sta vso noč neprenehoma. Kar naenkrat je stresel Švejk majorja in dobrodušno dejal: »Pokorno javljam, da padamo, toda malce počasi!«

V spustnem poletu je letel zrakoplov, ki mu je zmanjkalo bencina, proti zemlji in pristal v gaju palm pri Tripolisu v Afriki. In dobri vojak Švejk je pomagal majorju iz zrakoplova, salutiral in rekel: »Pokorno javljam, da je vse v redu!«

Dobri vojak Švejk je s tem poletom preko Alp, južne Evrope, Sredozemskega morja v Afriko dosegel svetovni rekord. Ko se je major spogledal po palmah, je prisilil Švejku dva zagnjci, ki ju je ta s smehljajem sprejel, zakaj storil je samo svojo dolžnost. Zakaj gospod poročnik Herzig mu je bil zapovedal: »Odletite k vsem hudičem!«

Kaj se je nadalje zgodilo, se težko pove, ker bi bilo mogoče našemu vojnemu ministru prav neprijetno. Nedvomno bi pri vesteh, da je pri Tripolisu strmoglavil avstrijski zrakoplov, to odločno demantiral, ker bi drugače nastala veličanska internacionalna napetost.

I. V.

Šolske knjige in vse šolske potreščine

M. Tčar — Ljubljana

treba, kor je vendar svetla noč in se lahko vsakomur ogne. Nato je Perc takoj fanta napadel z nožem.

Lojze, ki je splošno znan kot miren fant, se seveda ni nadejal napada in se zato tudi braniti ni mogel. Perc je bliskoma sunil z odprtim nožem proti Lojzu ter ga urezal na spodnjem delu brade in na vratu. Vrez je bil tako globok, da je bila prerezana žila odvodnica ter je fantu izteklo mnogo krvi. Fant se je nato hotel ubraniti napadalcu ter se je pripognil k tlom, da bi pobral v bližini ležeče poleno, s katerim bi se bil branil. V tistem hipu je napadalec sunil drugič ter urezal mirnega fanta v levo stran hrbta. Urez je bil 3 in pol centimetre globok in 6 cm dolg, dosegel je celo pljuča, ravno nad srcem. Nato se je Lojze zgrudil nezavesten na tla. Zbral pa je vendarle še zadnje moči, se dvignil kvišku in stekel do bližnje Omahnove gostilne. Tam je zavpil na pomoč, nakar so prihтели Omahnovi in drugi ljudje ter nesrečnemu fantu začeli mašiti rane, da so zadržali odtekanje krvi.

Sučajno se je nahajal blizu isti hip Janko Erjavce, fotograf iz Višnje gore. Ko je videl, v kakšnem resnem položaju je okrvavljeni in ranjeni fant, je svetloval ljudem, da so nesrečnega fanta naložili v prikolico motocikla ter ga je nato Erjavce hipoma odpeljal k zdravniku dr. Fedranu na Hudo. V štirih minutah je bil fant že tam.

Zdravnik je napadenemu nudil zdravniško pomoč. Ugotovil je stanje napadene žrtve, mu izmrl in zašil rane, nakar so vaščani fanta odnesli v Stransko vas na njegov dom.

Medtem so orožniki napadalec že aretirali. Značilno je za napadalec, da je takoj po svojem zločinu odšel mirno v gostilno k Nadrahu ter tam naročil pijačo in pil, kot da se ni nič zgodilo. Ko so prišli orožniki in mu napovedali aretacijo, je mož sprva vse tajil in sploh ni maral nič vedeti o napadu. Orožniki so nato pozvali napadalec Perca, naj izloži iz žepov vse svoje stvari. Mož je to storil, le nož, s katerim je napadel Lojzeta, je hotel orožnikom prikriti. Her je orožnik dvomil, če je mož vse izločil iz žepa, je segel nato še sam v žep in res privlekel je iz hladnega žepa — okrvavljeni nož. Čim je Perc zagledal okrvavljeni nož v orožnikovi roki, ni več tajil dejanja, marveč ga je prostodušno priznal.

Perc Jože, junak tega gnusnega napada, je okrog 40 let star, ima v Višnji gori svojo dimniarsko obrt že dolgo vrsto let ter je ljudem znan kot precej razburljiv človek. Vendar takšnega zločina ni niti pričakoval od njega. Mož se zagovarja, da je fant njega napadel ter ga udaril s kolom po glavi. Nato se je šele sam branil.

Osebnosti

★ Poroka. Poročila sta se g. Karlo Mächtig, davčni uradnik v Šmarju pri Jelšah in gđc. Roža Flešova iz Ljubljane. Cestitamo!

Šolske vesti

★ Se en razglas o 7. razredu realnih gimnazij. Od prosv. inspektorja smo prejeli: Po odloku ministra prosvete S. N. br. 33.516 z dne 11. sept. 1929 se letos ne izvrši delitev sedmega realnogiimnazijskega razreda v jezikovni in realni del. Opisna geometrija, ruščina ali češčina in filozofska propedeutika se tedaj v 7. razredu ne bodo poučevale.

★ Iz vojaške službe. V višjo šolo vojne akademije so med drugimi vpoklicani kot slušatelji naslednji častniki: tojniški poročnik Robert Merslav, peh. poročnik Ermin Rataj, peh. kapetan I. razr. Milan Čudina, peh. kapetan I. razr. Viktor Pavčič, topn. poročnik Dragotin Helbih, peh. kapetan II. razr. Arnold Redlštajn, topn. poročnik Dragoljub Markovič, konjeniški poročnik Vladimir Gradnik, peh. kap. II. razr. Matija Huber, topn. poročnik Vladimir Popovič in peh. kapetan II. razr. Franjo Finžgar. — V zrakoplovstvu so imenovani za diplomirane opazovalca zrakoplovni podporočniki Franc Jereb, Vladimir Bosner in Viktor Benedik; za diplomirane pilota zrakoplovna poročnika Joahim Šitnik in Alojz Radin in za vojnega pilota zrakoplovni major Vladislav Sodermajer, do sedaj diplomirani pilot; poročnik bojnega broda I. razr. Julijo Saks, do sedaj diplomirani hidro-pilot in zrakoplovni narednik Karlo Šgrbenk, do sedaj diplomirani pilot.

Druge vesti

★ † Roti Gothard, duhovni svetnik in župnik v pok. je umrl v nedeljo 15. t. m. ob 10 na Golčevju pri Slov. Konjicah. Pokojnik se je rodil v Ljubljani 5. maja 1852 in bil v mašnika posvečen leta 1875. Ko je preživel še eno leto kot semeniški duhovnik, je služil kot kaplan v Rovtari pri Logatcu, v Gorenjem Logatcu in Cerkljici, kot župnik v Spodnjem Logu, v Stari cerkvi pri Kočevju in v Zagorju ob Savi. Radi gorečega dušnopastirskega dela je bil tu imenovan za duh. svetnika. Po 47. letu dušnega pastirstva je stopil v pokoj in se naselil v konjiški župniji. Pred štirimi leti je tiho in skrivno obhajal svojo zlato mašo. Po kratki bolezni je sklenil bogudavno svoje življenje. Pokojnik je bil tudi komponist in je leta 1895. izdal latinsko mašo. Pogreb bo v sredo ob desetih. Svetila mu večna luč.

★ Smrtna kosa. Umrla je 13. t. m. na Rodinah, v župniji Breznica na Gorenjskem 88 let stara Marija Mežek (p. d. pri Lukežu). Pogreb je bil v soboto 14. sept. ob 6 zvečer. Naj počiva v miru!

V Zabnici pri Mariboru je umrl posestnik g. Franc Halner, dolgoletni član Kmetijske zadruge. N. p. v m! — Na Primorskem pri Kranju je umrl večarj posestnik g. Peter Pokorn, odbornik Kmetijske zveze. Pogreb bo jutri na primorskovo pokopališče. N. p. v m!

★ Povratek ameriških izletnikov. Jutri 18. t. m. se bo vkrcala v Le Havre na znameniti francoski brzoparnik »Ile de France« večja skupina ameriških rojakov, ki so se v soboto zvečer odpeljali iz Ljubljane. Pred pisarno francoske linije v Kolodvorski ulici (zastopnik Ivan Kraker) so se dali pred odhodom skupno fotografirati. S seboj so ponesli mnogo lepših spominov na nezabne domače kraje.

Srečno pot in na ponovno svidenje! — V nedeljo 15. t. m. je prispela v Ljubljano skupina ameriških Slovencev. Brzoparnik »Ile de France« jih je po krasni 5 dnevni vožnji povedel iz Newyorka v Havre, odkoder so z brzovlakom nadaljevali potovanje. Izlet je priredila prva slovenska ameriška tverka Sakser State Bank iz Newyorka, ki priredi vsako leto številna izletniška potovanja. Izletniki so privedli s seboj 5 letno Katico Ryan, katero je oddal njena mati v oskrbo svoji materi. Deklica je hčerka slovenske matere, a ne razume slovenske govorice.

★ Huda nesreča kmetijske žene. Na Ježi pri Crnučah je v nedeljo popoldne Jerebovka Kurila peč. Ker se butare niso hotele takoj vneti, je žena v peč vtila petrolej. Posledice so bile grozne: butare so se pri priči vnele in je plamen hipoma z vso silo hušnil ven iz peči in naravnost v Jerebovko. Na ženi se je takoj vnela obleka ter vsa na njej zgorela. Žena je bila takoj vsa opečena, zlasti po spodnjem delu telesa. V silnih mukah so jo prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer se bori s smrtjo. Domačini so tudi hišo samo komaj rešili pred požarom.

★ Vas pogorela. V nedeljo popoldne je pogorela Delga vas pri Dolnji Lendavi. Ogenj je nastal ob 3 popoldne, v 10 minutah je bilo v plamenih že 10 hiš. Ker so hiše lesene in s slamo krite ter je manjkalo vode, gasiti ni bilo niti mogoče. Vojaštvo in združene požarne brambe so rešile tri hiše, drugo je vse pogorelo. Vzrok požara ni znan.

★ Jesensko cvetje na stari jablani. Tudi rastline si včasih dovolijo neobičajne posebnosti, ki se ne ravna po zakonitih pravilih narave. Sedaj, ko je že skoro jesen in je sadje dozorelo, je pričela cvesti stara jablana na vrtu g. Drašlerja v Borovnici. Dne 12. t. m. je gospa Danica Bole našla na tej jablani par svežih cvetov, ki so gotovo pogladi radi ugodnega vremena in v deblu preostalih svežih življenjskih sokov. Tak pojav, ki se redkokdaj dogodi, je vsekakor zanimiv.

★ Natečaj. Inženjerska podčastniška šola »Kralja Petra Velikega Osvoboditelja« v Mariboru potrebuje 1 litografa. Kandidat mora biti naš državljan in izučen v litografski stroki, ne sme biti starejši od 45 let in je moral odslužiti predpisani rok v vojski. Kandidat je lahko samec ali oženjen. Ostali pogoji so razvidni iz službenega vojnega lista stran 1565 do 1568 od 13. septembra 1929, ki je na razpolago pri pristojnih vojnih okrožjih in vseh orožniških postajah. Lastnorocne pisane prošnje je predložiti na gornji naslov do najkasneje 20. sept. t. l.

★ Vreme je bilo večerj v Ljubljani jutraj megljeno, čez dan oblačno. Popoldne je grozila nevihta, ki pa jo je razgnalo. Ozračje se je ohladilo. Najvišja temperatura 23°C. V Mariboru oblačno, 22; Zagreb 25,7; Beograd 28; Skoplje 21; Split 30 stopinj C.

★ Črna kuga v Solunu. V Solunu se je pojavila nekaj slučajev črne kuge. Obolelo in umrlo je pet oseb. Kuga je bila zanešana v Solun najbrže iz Pireja.

★ Dunajska rekorderja na Sušaku. Na Sušak sta priplula dva mlada Dunajčana Otto Hollaus in Robert Batho s svojim 25 kg težkim zločljivim čolnom. Z Dunaja sta odšla dne 8. junija in sta plula po Donavi do Crnega morja, dalje po Crnem morju skozi Bospor v Marmarsko morje, skozi Dardanele v Egejsko morje, nato po Jonskem morju navzgor ob dalmatinski obali do Sušaka. Skupno z njima je nastopilo to pot z Dunaja še 16 drugih zločljivih čolnov, od katerih pa so prišli do Carigrada samo štirje, do Sušaka pa je prišel samo ta. S Sušaka nadaljujeta Dunajčana pot vzdolž ob italijanski obali. Namen imata, da odplujeta vso Evropo in postavita tako nov rekord.

★ Velika eksplozija v Bački. Na železniški postaji Zednik blizu Subotice se je pripetila v nedeljo ob 4 popoldne strašna nesreča, radi katere bo izgubilo življenje najbrže več ljudi. V vagonu tovornega vlaka, ki je vozil iz Bačke Topole v Subotico je bilo nekaj sodov bencina in olja. Pri tem vag. se je vnela ol in radi tega je eksplodiral bencin. Železničarji, misleč, da se ogenj ne bo razširil, so priskočili obenem z nekaterimi civilisti, da bi ogenj pogasili. V istem momentu pa je eksplodiral še preostali bencin. Plamen je nesrečnike tako opeknel in poškodoval, da so jih morali 15 v strašnih mukah prepeljati v bolnišnico. Po mišljenju zdravnikov, štirje najbrže ne bodo okrevali.

★ V Bosni love tihotapce s tobakom. Finančne oblasti v Bosni opažajo, da zadnje čase tam zelo cvete tihotapstvo s tobakom, tako zvano »eskijsko«. Tihotapci vrše svoj posel najraje ponoči, kljub temu pa pade finančnim stražnikom često prav le plen v roke in mnogo vreč tega tobaka. Tako je te dni patrolirala finančna straža iz Konjice na bližnji Bakijeveci planini. Ob 2 ponoči so stražniki na nekem prelazu naenkrat našli na dva tihotapca. Ta dva sta se finančnih stražnikov zelo ustrašila, vrgla proč svoji vreči, napolnjeni s tobakom, in pobegnili. Stražniki so v vrečah našli okrog 40 kg krasno izbrane »eskijske«, ki so jo seveda zaplenili. Pred kratkim so finančni stražniki pregledovali vlak iz Konjice proti Sarajevu ter našli za sedeži skrito večjo vrečo tobaka. V vreči je bilo 12 kg prvovrstno izbrane »eskijske«. Lastnika vreče kot običajno zopet ni bilo mogoče najti in je bil tobak zaplenjen ter poslan v mostarsko tobakno tovarno. Tam so ugotovili, da letos ta tovarna sploh ni sprejela od pridelovalcev tako prvovrstnega tobaka, kot je bil zaplenjen.

★ Angleške bojne ladje v Splitu. V soboto je priplul v splitsko luko angleški bojni parnik »Pershire« s 100 mož posadke. Ladja se je usidrala poleg drugih angleških bojnih ladij v Splitu in ostane tam do danes. V splitsko luko je priplul tudi oddelek naše vojne mornarice in sicer matična ladja »Hvar«, tri torpedovke in dve podmornici.

★ Gutenberg-klasiki spadajo po splošni sodbi med najboljše in se dobe že za malo denarja v krasnih izdajah. Dolgi vrsti književnih novosti daje sedaj Gutenberg Verlag, Wien I, Strauchgasse 1 na svitlo novo monumentalno delo »Kulturgechichte« izpod peresa Aleks. pl. Gleichen-Russwurm, pravnuka Schillerjevega. Samo ime tega kulturnega zgodovinarja jamči, da gre tu za res dragoceno prvovrstno delo. — Opozorjamo na današnje tozadevno objavo.

★ Bolečine in tiščanje v želodcu, zaprtje, gnulobo v črevesu, okus po žolcu, slabo prebavo, glavobol, belino na jeziku, bledico odpravi, kdor češče pije naravno »Franz-Josef« grenčico, poln kozarec zvečer, preden gre spat. Zdravniki-specijalisti za bolezni v prebavilih pravijo, da je treba »Franz-Josef« vodo toplo pripraviti kot zelo smotreno, domače zdravilno sredstvo. »Franz-Josef« grenčica dobiva se v lekarnah, drogerijah in v specijerskih trgovinah.

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Nočno službo imajo drevi: Mr. Sušnik, Marijin trg 5 in Mr. Kuralt, Gosposvetska c. 10.

○ Samaritanski tečaj Rdečega križa, ki se je vršil te dni v palači OUZD, se zaključil z izpiti udeležencev tečaja jutri, v torek ob 18, uri v dvorani OUZD.

○ Počitniški dom mestnih uslužbencev. V nedeljo, dne 22. t. m. bo v Kamni gorici pri Radovljici na slovesen način odprt Počitniški dom, ki je namenjen za člane bolniške blaginje mestnih uslužbencev. Novo ustanovo bo pri tej priliki blagoslovil kamnogoriški gosp. župnik. Izven počitniške sezone bodo v počitniškem domu na razpolago cenena prenočišča turistom in izletnikom, v sezoni pa le v slučaju, če bo dopuščal prostor. Slovesne otvoritve se bodo udeležili zastopniki mestne občine in uslužbencev.

○ Za novo pragmatiko mestnih uslužbencev. Sročni so imeli v mestni posvetovalnici sejo zastopniki organizacij mestnih uslužbencev. Na nje dnevnem redu je bilo obravnavanje spreminjalnih predlogov, tičočih se osnutka novega službenega pravilnika, ki pride na dnevni red v eni izmed prihodnjih sej mestnega občinskega sveta.

○ Nova stanovanjska hiša. Pretleko soboto so pričeli v Pražakovi ulici kopati temelj za novo dvonadstropno hišo g. Kristijana Cermelja, vinskega trgovca iz Knafejeve ulice št. 4. Glasom pogodbe s stavbenim podjetjem Matko Turk, bo nova stavba še tekom letošnjega leta pod streho. V pritličju nove hiše bodo kleti in poslovni prostori, v prvem in drugem nadstropju pa družinska stanovanja. Gradbena dela vodi stavbenik gosp. Mison.

○ Se nekaj o avtobusih. Mnogo navdušenja imajo vsi tisti, ki hitijo ob nedeljah z avtobusi ven iz Ljubljane. In mnogo potrpljenja! Pripeti se, da naloži kak avtobus kar po 40 oseb, dasi gre normalno vanj kvečjemu 30. Seveda, ljudem se mudi iz prašne Ljubljane in vsak si misli: Teh pet minut vožnje z avtobusom bom že potrpe! Ali ljudje so čisto stlačeni na avtobusih bolj kot sardine v zaprti skatli. Pa še nekaj bi bilo vredno zabeležiti: Nekateri avtobusni podjetniki so obšli mestni dohodarstveni urad in se prav izvrstno izognili plačevanju pristojbine 10 Din, ki velja za vsak avto, ki prekorači mestno mejo. Avtobus vozi samo do mestne meje, prekorači je pa ne, temveč morajo potniki izstopiti in iti kakih petdeset korakov peš, nakar se vsedejo spet v drug avtobus. Prav udobno to ni, toda potnikom se prav prileže kratka pavza po mukah, ki jih trpe v gneči na avtobusih. Je pa seveda to naravna posledica takš, ki jih je mesto naložilo avtobusom. Če bo hotelo sedaj mesto avtobusom preprečiti opisani manever s prestopanjem na mitniah, bo moralo uvesti nov davek, ki ga bodo plačali vsi, ki se pripeljejo z avtobusom do mestne meje. Saj to bi morda slo, le nekaj novih služb v ta namen naj se razpiše pravočasno. Samo ne vemo, če take metode niso že preveč staramodne.

Maribor

□ Seznam šolskih knjig je razdelila vsemu dijaštvu Cirilova tiskarna. Kupujte v njenih prodajalnah!

□ Smrtna kosa. Umrla so: dr. Vera Vabičeva, profesorica, stara 30 let. Pokojnica je delj časa bolehal na zavrtni bolezni, ki ji je končno podlegla. Bila je vestna in vzorna profesorica, ki ji je bila vzgoja naše mladine nad vse. Pogreb blage pokojnice bo danes ob 17 iz kapelice na mestnem pokopališču v Pobrežju. — Valentin Miklar, posestnik iz Rač, star 29 let. Pogreb danes ob tri četrti na 15 na pobreskem pokopališču. — Marija Kampuš, vdova po krojaču, stara 80 let. Pogreb danes popoldne na magdalenem pokopališču.

□ Še se ni vrnil domov. Pred nekaj dnevi smo poročali o izginotju mestnega uslužbenca Bogdana Dekleve, ki se je bil podal v Kamniške planine in Triglavsko pogorje. Verjetno je, da so ga Italijani zaprli, ker je imel pri sebi fotografski aparat. Zato se je obrnila tukajšnja policija na italijanskega konzula v Ljubljani, da intervenira v slučaju pomotne aretacije pri italijanskih oblastvih, da Deklevo izpuste.

□ Prepoznana. V četrtkovni številki smo poročali o najdbi trupla 25—30letne ženske, ki so jo mariborski čolnarji potegnili iz Drave pod Drž. mostom. Neznankino truplo so prepeljali v mrtvašnico na mestnem pokopališču v Pobrežju. Na podlagi fotografije se je moglo sedaj ugotoviti, da gre za neko služkinjo iz Ruš, ki je že pred 10 dnevi zatrdjevala gospodarju, da se bo vrgla v Dravo. Tako je slučaj sedaj pojasnjen ter je vsaka možnost morebitnega zločina izključena.

□ Uporniki... V Schwingerjevi gostilni ob Pristanu je bilo v nedeljo zvečer sila živahno. Mnogoštevilni gostje so rjovel in razsajali tako, da je stražnik moral vstopiti v gostilno ter opozoriti gostilničarja na to, da je vpitje in kričanje zabranjeno. Gostilničar se za to opozoritev ni mnogo zmenil. Ko se je stražnik čez četrte ure vrnil, ga je pred gostilno čakal gostilničar s približno 20 gostilniškimi gosti. Pričeli so najprej stražnika izzivati, nato pa so ga hoteli dejansko napasti, radi česar je stražnik poklical drugega stražnika na pomoč. Vročekrvno in pijano drhal sta ukrotila šele potem, ko sta potegnila revolverje; nato sta aretirala gostilničarja in pa še nekoga Marka P., ki pa izpoveduje, da je gostilničar naščuval goste na stražnika. Gostilničar pa ne bo menda več dvigal ob Pristanu uporov proti organu javnega reda.

□ Relerent zbornice za TOI v Ljubljani uraduje v Mariboru v pisarni gremija trgovcev, Jurčičeva 8, vsako sredo od 8 do 12. Na teh uradnih dnevih se dajejo pojasnila ter brezplačni nasveti v vseh zadevah, ki spadajo v kompetenco Zbornice za TOI. Člani naj se te prilike v čim večji meri poslužujejo.

□ Orliški krožek ima jutri ob pol 19 v Orlovski podzvezi svoj redni letni občni zbor. Za članice je udeležba obvezna; vabljeni tudi starejšinske in podporne članice ter vse, ki se zanimajo za naše gibanje.

□ Zdravstveno stanje Maribora. V času od 8. do 14. septembra sta oboleli na nalezljivih boleznih dve osebi in sicer ena na škriatinki, druga pa na davici.

□ Medmestna nogometna tekma Maribor — Celovec se vrši v nedeljo, dne 22. septembra. Postava v športnem delu.

Konvikt bl. Krizina v Zagrebu

najmoderneje urejen, sprejme na stanovanje in oskrbo akademike vseh fakultet. Prospekte pošilj prof. dr. Ivan Hulenčić — Zagreb — Maričeva 7

BENHUR

Idealna britvica iz srebra-jekla napravi britje prijetno tudi pri najtrši bradi. Preprodajalci naj se obrnejo na

Gustav Nussler & Sohn, Wien VII., Alchertg. 10

○ Voz in konja za 800 Din. Policija je danes popoldne aretirala nekega Josipa Stangla, starega 32 let, ki pravi da je doma iz Kranjske vasi pri Novem mestu. Pripeljal se je iz Novega mesta s konjem in vozom ter prodajal oboje pri nekem konjskem mesarju v Ljubljani za 800 Din. Ker je bila zadeva sumljiva, je posegla vmes policija in ga aretirala. Mož pravi, da si je izposodil večerj konja od posestnika Franca Trkaj v Stranski vasi, voz pa od neke sosedice iz iste vasi, češ da gre na kolodvor čakati svojo ženo. V resnici se je pa kratkotalo odpeljal v Ljubljano.

○ Delavci ogojčani za zaslužek. Skoro priokali so na policijo v nedeljo trije prekmurski zidarji in povedali, da jih je njihov gospodar ter delodajalec ocalnil za ves zaslužek ter pobegnil. Ime tega delodajalca je Franc Novak, zidarski mojster v Ljubljani. Delavcu Francu Tivadarju je ostal dolžan 1800 Din, Stefanu Peršu 1000 Din in Karlu Krčmarju pa 980 Din zaslužka. Delavci so povedali, da je njihov gospodar v stavbni sezoni dobro zaslužil, saj je zidal več hiš, ostal pa je dolžan svojim delavcem in tudi raznim obrtnikom precej denarja in je pobegnil s prav veliko vsoto iz Ljubljane.

○ Kiosk na Marijinem trgu, kjer je bila preje trafika, že podirajo. Večraj so odstranili vso opeko iz sten, tako, da stoji pokonci samo še ogrodje s streho. To bo danes ali jutri odstranjeno. Ko izgine ta trafika, bo trg zelo mnogo pridobil na lepoti in prostranosti. Obenem bo zadoščeno dolgoletni želji hišnih posestnikov in trgovcev na Marijinem trgu, ki so stalno zahtevali, da naj ta trafika izgine.

○ Dva »ptička« v zaporu. V soboto, malo pred polnočjo je strojevodja Frane Polc na glavnem kolodvoru na svojem stroju zasačil nekega potepuha, ki je stikal po njegovem suknjiču. Prijel ga je in izročil detektivu. Policija je ugotovila, da ji je padel v roke Josip Bračun, doma iz okolice Šmarja pri Jelšah, po poklicu sicer ključavničar, drugače pa predrzen tat in žepar. Mariborsko okrožno sodišče ga je zasledovalo radi vloma v železniški vagon na Dobovi, kjer je pokradel za 82.000 Din manufakture. Bračunova specialiteta so namreč tatvine na železnicah. Prepotoval je skoro vso srednjo Evropo, v Pragi si je prigoljufal potni list, iz Avstrije je bil izgnan za dobro petih let, kradel pa je še po drugih državah. V njegovih žepih so našli romunski, avstrijski in italijanski drobiž in pa avstrijsko legitimacijo za brezplačne vožnje po železnicah. Bračun je tat mednarodnega sloga in policija vestno preiskuje vse grehe, katerih je sumljiv. — Večraj jutraj je bil radi goljufije v nekem ljubljanskem prenočišču aretirani 27 letni Jakob Hartman z Jesenice, ki se je v hotelu izdajal za Jakoba Mroza. Hartmana zasleduje samo jeseniško orožništvo radi treh večjih goljufij.

○ Kino »Ljubljanski dvor«: ELISO, deklica Kavkaza. Zgodovinska žaloigra čečenskega naroda. (Samo še danes.)

Celje

○ Prva predstava novoustanovljenega gledališke družine Katoliškega prosvetnega društva v Celju, ki je vzrastla iz 16 dnevnega gledališkega tečaja, kakor se je z velikim uspehom vršil v letošnjem avgustu, bo v nedeljo 22. septembra ob 4 popoldne. Družina bo prizorila velezabavno Gogoljevo komedijo »Ženitev«, delo polno grotesknosti in duhovitih zapletljivost. Predstava bo imela predsezonski značaj, ker namerava družina redno sezono otvoriti šele s Shakespearovim »Othelom«. Vstopnice za nedeljsko predstavo, ki se vrši v N. dnem domu, se že dobijo v Prosvetnem tajništvu na Cankarjevi cesti 4.

○ Gostovanje Ljudskega odra iz Ljubljane. V soboto 14. t. m. je gostoval v tukajšnjem mestnem gledališču ljubljanski Ljudski oder s Hauptmannovim »Potopjenim zvonom«. Igrali so težko snov razmeroma gladko pred niti do polovice obiskanim gledališčem. Morda Ljudski oder ni vedel, da v Celju nimamo mestnega gledališča (razen poslopja), temveč le Dramatično društvo. V Celju imamo dovolj v Prosvetni zvezi včlanjenih organizacij, ki bi bile gotovo poskrbele, da bi gostovanje Ljudskega odra poteklo tako, kot se za naš centralni oder spodobi.

○ Kar na lepem si je zlomil roko. Večraj so pripeljali v celjsko bolnišnico Antona Cigalo, drvarja na škofovskem posestvu v Nazarju. Preko dvorišča je korakal, se spotaknil, padel in že se mu je leva roka prelomila.

Sport

Nedeljski sport.

Za soboto in nedeljo napovedana lahkoatletska tekma Ilirija : Primorje se ni vršila, pač pa sta oba kluba priredila na svojih igriščih klubske tekmovalje. Od doseženih rezultatov v posameznih disciplinah so oni postavljeni od atletov Ilirije v splošnem bolji. Obsojati je pa funkcionarje zveze, ki so v zadnjem hipu to lepo prireditve onemogočili. Kakor smo informirani, je bila ta tekma med kluboma že prej dogovorjena, domenjen pa je bil tudi prostor, v zadnjem hipu je pa izšla službena notica, o kateri je bil zvezni tajnik vse drugače informiran. Taki in enaki dogodki so povzročili, da je zanimanje za to najlepšo panogo sporta padlo. Zeleti je, da bi bil zvezni tajnik, ki je prišel v nedeljo v Ljubljano, uvidel pravi vzrok, zakaj pri nas ta sport ne uspeva in da bo zveza ukrenila čimprej vse potrebno, da se to stanje razčisti. Predvsem je pa potreba samostojna podzveza, v kateri bi zastopniki klubov delali v procvit celokupnega lahkoatletskega sporta in ne, kakor doslej, samo z klubskega stališča.

Hazenska medmestna tekma Ljubljana : Murska Sobota je končala šele v podajšku z 9 : 7 v korist ljubljanske družine. S to zmago pride Ljubljana v finale z Belgradom v borbi za dragoceni pokal, ki ga je v svrhu propagande hazenskega sporta poklonil belgrajski trgovec g. Štefanovič. Borba obeh reprezentanc je bila nad vse zanimiva, zlasti v drugem polčasu, ko je M. Sobota z 4 : 1 vodila. Ljubljana je diktila oster tempo, ki ga M. Sobota ni vzdržala in v zadnji sekundi je padlo izenačenje. V podajšku je prevladovala Ljubljana in dosegla tudi sigurno zmago.

Nogometna semifinalna tekma za pokal LNP med Primorjem in Hermesom je prinesla, kakor se je pričakovalo, lep kombinacijski sport. Igra je bila odprta, Hermes je imel smolo, da mu je Primorje zabilo dva gola iz 11 metrov. Primorje pride v finale z Mariborom. V nedeljo se je tudi otvorila jesenska rvenstvena sezona. Nastopili so dr.

gorazredni klubi, Slavija je premagala Natakaz 7 : 1, Reka pa Krakovo 3 : 1.

Tekme za državno prvenstvo so končale z neodločnimi rezultati, kar je najtežje za BSK. Ko bi bil v včerajšnji tekmi Gradjanskega premagali, bi bili njegovi izgledi na državno prvenstvo večji. Po izredno ostri igri, polni incidentov, je končala igra z 1 : 1 neodločeno. Srečanje Hajduk : Jugoslavija v Belgradu je končala s 0 : 0. Poraza je v tej tekmi rešil Hajduka fenomenalni vratar Čulić, ki da JNS toliko dela. Izmed sodnikov je bil g. Egri v Belgradu dober, medtem ko Zagreb z Jelačićem ni bil zadovoljen.

V Mariboru so gostovali Beljačani in Železničarjem podlegli s 3 : 1.

Gostovanje Ilirije v Celovcu proti Avstriji je končalo neupravičeno z 4 : 2 v korist Avstrije. Temu neuspehu je največ kriv zelo slab vratar in pa slaba, mehka igra napada. Moštvo Ilirije je igralo brez ambicije in so jih v tem domačini precej nadkriljevali. Običajni izgovori, slab sodnik in slabo igrišče ne bodo v celoti držali.

Mednarodna tekma Maribor : Celovec.

Dne 23. septembra se bo vršila prva nogometna tekma Maribor : Celovec ter je m. o. doleči sledečo postavo: Koren 1 (Maribor), Koren 2 (M), Barlovič (R), Frangés (Z), Kirbiš (M), Seifert (R), Bertonec 1 (M), Hresčak 1 (M), Tergletz (R), Vodeb (M), Venko (R) in Brtoncelj 2.

Radio

Torek, 17. septembra: 12.30 Reproducira glosba. — 13.00 Casovna napoved, borza, reproducirana glosba. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.00 Koncert Radio-orkestra: Ruprecht: Iz lastne moči; Strauß: Akvareli; Ruysen: Azijada, orientalska suita; Eilenberg: V gozdni kovačnici; Freire: Aj, aj, aj. — 19.30 Slovenska literarna zgodovina, prof. dr. Grafenauer. — 20.00 Pevski koncert kvarteta Glasbene Matice (gg. Pelan, Pečenko, Završan, Skalar): G. Ipavice: Slovo od lastovke; A. Hajdrich: 1. Slabo sveča je brlela. 2. Nisem Nemec; A. Foerster: 1. V tihi noči, 2. Milica, A.; Schwab: Slanica, Teče voda; Boleraž, Slovaške narodne pesmi, Koroška narodna: Gor čez izaro, Narodna: Na vas. — 21.00 Koncert Radio-orkestra: Petras: Karmen; Zieher: Ponočnjaki; Rossini: Seviljski brivec; Kaškarov: Z ruskim ravnin; Ketelbey: V samostanskem vrtu; Borchert: Moja ljuba Lola. — 22.00 Casovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Torek, 17. septembra.

Belgrad: 12.45 Plošče. 13.30 Dnevne vesti. 17.30 Gdč. Badičeva bere iz del ge. Izidore Sekulič. 18. Prens koncerta iz kavarne »Moskva«. 20.30 Klasična ura. Radio-kvartet — in solopetije. 22. Dnevne vesti. — Zagreb: 11.30 Plošče. 17.30 Popoldanski koncert radio-orkestra. 20.30 Koncertni večer. (Prenos iz Ljubljane.) — Varšava: 18. Popoldanski koncert. 19.50 Prens poznanske opere. — Budapest: 9.15 Koncert. 12. Zvonovi — Koncert Radio-kvarteta. 17. Ogrske narodne pesmi. Spremlja ciganska kapela. 19.30 Ferenc Erkel: »Lazlo Muniadi«, opera v treh dejanjih. — Dunaj: 16. Popoldanska glosba. 18. Pogled v Wagnerjevo delavnico. 19. Ribolov. 19.30 Ponesrečena in ponarejena umetnost. 20. Čas in vreme. 20.05 Ljudski večer. — Milan: 12.30 Radio-koncert. 17. Kvintet. 20.30 Koncert lahke glosbe. 22.10 Varietetska glosba. — Brno: 12.20 Orkestralni koncert. 16.30 Popoldanski koncert. 19.05 Češka glosba. 20. Španski večer. — Langenberg: 17.35 Večerni koncert. 20. Petje s spremljevanjem na gitaro. 20.30 Komorna glosba. — Rim: 17.30 Popoldanski koncert. 21. Raznovrstna glosba in nastopi. — Berlin: 16.30 Koncert. 17. Zabavna glosba. 20. Plošče. 21. Šmešnice iz literature. — Katowice: 16.20 Koncert. 18. Popoldanski koncert. 19.50 »Pan Twardowski« — prenos iz Poznania. — Toulouse: 18. Plesna glosba. 20.30 Španske pesmi. 21. Fragmenti iz oper. — Stuttgart: 20. Ruske arije in pesmi. 21.35 »Tebe se tiče«. Slike iz naših dni. 22.30 Radio-orkester. — Praha: 12.20 Koncert iz Brna. 20. Španski večer. 21. Radio-orkester. — Torino: 17. Koncert radio-kvarteta. 19.15 Koncert radio-kvinteta. 21. Opereta: »Il paese dei campanelli«. — M. Ostrava: 19.20 Orkestralni koncert. 20. Španski večer. 21. Delavska godba. 22. Poročila in ples.

Ljubljansko gledališče

Ljubljanski gledališki abonma. Za novo gledališko sezono 1929-30 se je prijavilo veliko število starih pa tudi mnogo novih abonmentov, kar kaže veliko zanimanje ljubljanske publike za novo sezono. Po predpripravi in po skrbno izbranem repertoarju sodeč bo novo sezona tako v drami kakor v operi v resnici prava dobra. S pestrim repertoarjem hoče uprava zadovoljiti vse prijatelje našega gledališča. Ker je še nekaj parternih, balkonskih in galerijskih sedežev, predvsem pa lož na razpolago, vabimo p. n. občanstvo, da se poslužijo ugodnosti gledališkega abonmaja ter se abonira na sedeže in lože. Abonma se sprejema še cel ta teden v blagajni Narodnega gledališča v dramskem poslopu.

Dramski otvoritvena predstava bo v soboto 21. t. m. Vpizori se eno največjih del svetovne literature, Goethejev »Faust«, ki stavi na igralce in na celokupni tehnični aparat največje zahteve. V tej drami je zaposlen ves naš dramski ansambel, balet pod vodstvom g. Golovina, večje število stativov ter zbor in orkester železničarskega glasbenega društva »Sloga« pod vodstvom kapelnika Svetla. Vsa režija je v rokah prof. O. Sesta. Glavne vloge nosijo: gospa Nablocka, gosp. Levar in gosp. Skrbineš. Premijera Fausta bo izven gledališkega abonmaja.

Orel

Orel Krakovo-Trnovo v Ljubljani sporoča vsemu članstvu in naročanju, da se vrši redna telovadba od danes dalje v sledečih dnevih: Orliči: v torkih in četrkih ob pol 6 do 7; mladci: v sredo in sobotah ob 7 do 9; člani: v torkih, četrkih in sobotah ob pol 8 do pol 10. Prosim vse člane, mladce in orliče, da prihajajo k telovadbi redno in točno ob napovedani uri. Starši, vas pa prosim, da pošiljate svoje male k telovadnim večerom. Telovadba se vrši v Domu, Karunova ulica 14. Novi telovadci dobrodošli! Bog živi! — Načelnik.

Poizvedovanja

Kdor je našel več nemških časopisov, je naprošen, da se zgleda takoj v upravi lista. Izgubila se je bela pletena otroška jopica od Ahacjeve ceste 10 do Kongresnega trga. Najditelj naj jo vrne pri hišniku na Ahacjevi cesti 10.

Izgubila se je črna svilena blazina s slikanim pticem od lekarne Bohine do trgovine Zibert. Prosim poštenega najditelja, da jo vrne: Tržaška cesta 6. II. nadstropje, proti nagradi. Našla se je kravata. Dobi se v Vošnjakovu ulici 4 pri hišniku.

Za duha in srce

Katoliški teden v Zenevi

Katoliška zveza za študij mednarodnih vprašanj (Union cath. d'études internationales), ki ima sedež v Fribourgu v Švici, priredi v Zenevi od 16. do 22. sept. »katoliški mednarodni teden«. Zastopniki vseh narodnosti in najrazličnejših svetovnih naziranj se nahajajo v tem mestu. Zeneva je mesto najrazličnejših manifestacij, konferenc in predavanj o mednarodnih vprašanjih, ki jih prireja mnogoštevno mednarodne organizacije. Potrebno je zato, da se da temu pisanemu mednarodnemu svetu priliko spoznati katoliško pojmovanje raznih velikih vprašanj, ki vznemirjajo današnje človeštvo. V sedmih večernih konferencah, ki se vršijo v dvorani Ateneja, bodo odlični katoliški poznavalci in strokovnjaki mednarodnih vprašanj, kakor profesor na katol. institutu v Parizu Yves de la Brière, predsednik Zveze univ. profesor G. de Reynold, univ. prof. p. Munnynck, magr. Beunpin, univ. prof. v Lille p. Delos, ženevski škof Besson, obravnavali predmet »Katoličizem in velika vprašanja v sedanjem času« ter razlagali katoliško pojmovanje o družini, vzgoji, patriotizmu, stanovih, civilizaciji in mednarodnem redu. Drugi dan po vsakem predavanju pa bo v dopoldanskih urah dana možnost razgovora in debate o vprašanih predavanjih. Upamo, da bo ta prva prireditel te vrste v Zenevi imela obilo uspeha.

Zagrebsko pismo

Pri nas niso bile počitnice samo za ljudi, ampak tudi za knjige. Zato smo jih zastopili iskali po knjigarniških izložbah. Naš zagrebški Geca Kon, gospod Kugli, smatra, da je boljše prodajati dijaške torbe nego zalagati nove knjige. Da ni bilo Delavske zbornice, ki je izdala Koračevu knjigo, bi naš književni trg v poletni sezoni ostal popolnoma prazen.

»Hrvatska revija« v zadnji številki objavlja razpravo profesorja Hauptmanna »Slaveni i Germani na početku svoga državnoga života«, v kateri govori o razliki političnih in kulturnih razmer pri Slovanih in Germanih v zvezi z njihovimi rasnimi osobitnostmi za časa preseljevanja narodov ter o tipu slovenskih in germanskih držav. Mnenje g. Hauptmanna je gotovo zelo zanimivo, brez ozira na to, ali je povsod dokumentirano. Čudno je samo, kako je šel mimo dejstva, da so Južni Sloveni, posebno Hrvati prišli na teritorij, kjer je tradicija državne oblasti in uredbe bila zelo velika, kar se je odrazilo na dosli rani konstrukciji hrvatske države na povsem zapadnih temeljih in po vzoru zapadnih držav. — G. Slavko Batušić prinaša »novelo«, ki je pravzaprav zgodovinska črtica, interesantna zato, ker govori o neki zelo važni ekspediciji Francozov v Azijo in Ameriko pred veliko revolucijo. — V fejtotonu piše g. Schneider o glasovitem zagrebškem arhitektu Felbingerju, ki je v začetku prejšnjega stoletja zgradil v Zagrebu mnogo palač v novoklasičnem stilu.

Diski.

Drobiž iz Belgrada

Izšla je peta dvojna številka dvomesečnika: Ruski arhiv, ki ga v srbskem jeziku izdaja »Zemogore« v Belgradu in prinaša politične, kulturne in gospodarske članke o stanju v sodobni Rusiji, pisane od znanih emigrantskih strokovnjakov. Namen lista je informativen. So pa posamezne številke zelo obsežne in popolne. Z literarnega področja pišejo posebej Marko Slonin, Aleksej Remizov in dr. M. Hofman, politične članke E. Stalinski. O gledališču piše Dr. Melnikova-Papouškova. S pregledic je revija dobro založena. Marsikomu bi dobro služili bibliografski podatki o sodobni ruski knjižni produkciji, ki se nahajajo v vsaki številki. — Zadnja številka prinaša izborni studio o Čehovu (M. Slonim), senzacionalen članek o vzhodnih problemih (M. A. Krol), dalje članek Remizova: Tajna Gogolja; Cvetajeva piše o ruski slikarici Nataliji Gončarevi. Revija izhaja prvo leto in je posebne vrednosti za seznanjanje dveh bratskih narodov in kultur.

Druga knjiga »Filozofskih fragmentov« gospodine dr. Ksenije Atanasijević je že v tisku in v kratkem izide. Prva je doživela viden uspeh in priznanje. Nedeljska »Politika« prinaša niz odlomkov iz druge knjige.

V Sabcu izhajajoči (od lani) književni list: Književni polet izide kot trojna številka s prispevki samih v Podrinju rojenih literatov. Med drugimi bodo zastopani: Velibor Gligorić, Dragiša Vasić, Jelena Spiridonović-Savić, Mladen St. Đuričić, Branislav Čosić, Stanislav Vinaver, Janko D. Tufegdić in dr.

Božidar Purić je pri Cvijanoviču izdal pomembno knjigo »Naši iseljenici« z bogato vsebino. Naročiti pri omenjeni knjigarji. Cena 20 Din.

Uredništvo Ilustriranega tednika: »Nedelja« je prišlo na idejo, da začne izdajati Humoristično biblioteko (celo serijo). Urejeval jo bo naš znani dramatik, kozer in šaljevec Branislav Nušić. Prva knjiga bo po vsej verjetnosti imela naslov: Humor naših starih in izide 1. oktobra. Vsakega prvega v mesecu sledi nova knjiga na 10 tisk. polah. Celoletna naročnina 200 Din.

Profesor L. Matić je izdal knjigo »Nova srpska književnost«, ki bo posebej dijaštvo dobro služila, ker je kratka in pregledna. Stane 25 Din. Tone P.

HANKA, spisal A. Marby, Ljudske knjižnice 24. zvezek. — V »Hanki« imamo Sloveni edini roman, ki nas vpelje v življenje malega lužisk-srbskega plemena, ki ves obdan od mogočnega nemškega naroda, ohranja svoj jezik in svoje šege. Broš. 22. vez. 30 Din.

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani. HCL CESARJA MONTEZUMA, spisal Ridder Haggard, Ljudske knjižnice 25. zv. — Povest iz bojev Mehikancev zoper španske osvajače, poučna, pisana z divno fantazijo, vpletajoča v borbo krvi in plemena zvesto ljubezen. Broš. 30. vez. 42 Din.

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani. NODLAG, povest irskega dekleta, spisal Sheehan, Ljudske knjižnice 28. zvezek — je eden najboljših romanov svetovnega slovsstva, ki veličuje tisoletno borbo irskega naroda za domaćo vero in svobodo; ne samo zanimiv in poln romantične lepote, ampak tudi velike narodno-vzgojne vrednosti. Broš. 24. vez. 32 Din.

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani

Gospodarstvo

Produkcija premoga v Sloveniji

Nadaljna visoka produkcija. — Pred zimsko sezijo.

Po pravkar zbranih podatkih je znašala v mesecu juliju t. l. produkcija premoga v slovenskih premogovnikih 190.517 ton, za ta letni mesec izredno visoka produkcija in sploh dosedaj v tem mesecu se ne zabeležena, julija lani je znašala produkcija 146.276 ton, v juniju 1929 pa 174.597 ton. (K temu podatkom je pripomniti, da je štel julij 26 delovnih dni napram 24 v juniju 1929, toda dnevna produkcija je padla od 7275 ton v juniju na 7056 v juliju.)

Skupno so v mesecu juliju t. l. oddali premogovniki (v tonah, v oklepajih podatki za junij): železnicam 79.938 (85.684), brodarstvu 570 (330), industriji 82.454 (86.675), raznim 19.892 (10.717), izvoz je znašal 4837 (3889), lastna poraba pa 10.000 (8888); skupno so oddali 197.701 (166.123).

Zaradi te visoke oddaje so tudi zaloge pri premogovnikih padle v teku meseca od 77.730 na 70.546 ton.

Število zaposlenih uradnikov se je od junija na julij povečalo od 256 na 258, število paznikov od 240 na 244, število zaposlenega delavstva pa je doseglo skoro 10.000 (točno 9983), kar je dalj časa ni bilo registrirano (zadnjikrat nad 10.000: marca 1926 10.368).

V prav visokih številkah se vidi na eni strani vpliv razmeroma dobre gospodarske konjunktore, na drugi strani pa je razvidno, da je zima pred vrati, kar pospešuje ustvarjanje zalog: zato je oddaja industriji narasla na rekordno višino 89.454 ton; mnogo so v tem oziru povzročile to slabe izkušnje pri preskrbi s premogom v teku lanske hude zime. Ravnotako se vidi iz naraščajoče oddaje privatnim strankam (od 10.717 ton na 19.892 ton), da se vse pripravlja na zimo.

Skupno je znašala produkcija slovenskih premogovnikov v prvih sedmih mesecih t. l. 1.287.125 ton napram 1.033.640 tonam v prvih sedmih mesecih lani.

TVRDKA LJUDEVIK MARX, TOVARNA LAKOV D. D. V. DOMZALAH.

Iz imela svoj IV. redni občni zbor dne 15. sept. t. l. ob veliki udeležbi delničarjev.

Skladeno se je izplačati za poslovno leto 1928 4% dividendo, ki se plačuje od 1. oktobra t. l. dalje pri blagajni tovarne na Količevem pri Domzalah in pri Zadrugi gospodarski banki v Ljubljani. Izvolila se je dosedanja uprava. Dalje se je odobril obširni investicijski program ter se je sklenilo zvišati deln. glavnico od 4.000.000 Din na 8.000.000 Din v transah à 1.000.000 Din potom izdaje imen-skih delnic. Na občnem zboru je bilo zastopanih 70.520 delnic z 2.820 glasovi. Proti zvišanju delniške glavnice je glasovalo 299 glasov.

*

Ribniško piemensko okrožje je imelo v nedeljo 15. t. m. svoj letni sestanek v Velikih Laščah. Sestanka so se udeležile skoraj vse okoliške živinorejske zadruge po svojih zastopnikih, prisotni so pa bili tudi številni živinorejci. Svoje zastopnike so poslali na ta sestanek oblastna samouprava, Zadruga zveza in Kmetijska družba. Kot je bilo razvidno iz poročila načelnika okrožja, g. Hočevarja, se živinorejske zadruge v ribniškem okraju prav živahno gibljejo. Glavno delo, ki so ga v preteklem letu vršile, je bilo posredovanje pri prodaji živine v južne kraje države. Z njih posredovanjem je bilo prodanih okoli 100 glav živine in sicer po ceni, ki se je gibala okrog 14 Din za kg žive teže. Te cene bi živinorejci brez pomoči svojih organizacij ne dosegli in tudi ne bi dobili na tako lahek način kupec. Dolgoletnemu prizadevanju živinorejskih združenj se je posrečilo tako zboljšati pasmo v okraju, da vlada za to živino veliko zanimanje in povpraševanje. Letos sploh ni moglo zadovoljiti vseh interesov, ki se iz južne Srbije v velikem številu oglašajo. Obžalovati je, da se naši živinorejci premalo zanimajo za to vprašanje. Na sestanku je bilo sprejetih več resolucij. V teh se je med drugim zahtevalo več kmetijskega pouka v osnovnih šolah, več živinozdravnikov omejitev klanja mlade za plemo sposobne živine ter ureditev živinskega zavarovanja. Kot je bilo videti na tem sestanku, zmajuje med našimi živinorejci prepričanje, da je treba delo za pospeševanje živinoreje osredotočiti v zadruge, ker bo edino to pripeljalo do uspeha.

Privilegirana Agrarna Banka. »Službene novine« objavljajo, da se je 5. t. m. vpisala v trgovinski register v Belgradu Privilegirana agrarna banka s kapitalom 700 milijonov Din.

Agencija Avala. Tudi ta družba s kapitalom 5 milijonov Din (10.000 delnic po 500 Din) se je vpisala v belgrajski trgovinski register.

Jugoslovanska industrijska banka Split, ki je lani najavila svojo likvidacijo (izguba za 1927 je znašala 2.4 milijona Din pri kapitalu 5 milijonov), je preklicala svojo likvidacijo in bo nadaljevala svoje poslovanje.

Ugodnosti za tranzit krompirja so dovoljene od madjarske meje do italijanske ter od madjarske meje do Gjevgelije.

Trošarina na pivo. »Službene novine« prinašajo izpremembe in dopolnitve čl. 107 trošarinskega pravilnika. Določbe se nanašajo na trošarino piva.

Borza

DENAR

16. sept. 1929.

Devizni promet je bil danes srednji. Največ prometa je bilo v devizah Praga (0.6) in Curih (0.4 milij. Din). Tečajji so ostali v glavnem neizpremenjeni le Praga in Trst sta popustila. Edino v devizi Trst je bilo zaključeno privatno blago, v ostalih devizah pa je intervenirala Narodna banka.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečajji). Amsterdam 2280.50 bl.; Berlin 1353—1356 (1354.50); Bruselj 790.68 bl.; Budimpešta 993.04 bl.; Curih 1094.40—1097.40 (1095.90); Dunaj 801.10 bl.; London 275.35—276.15 (276.75); Newyork 56.69—56.89 (56.79); Pariz 222.55 bl.; Praga 167.98—168.78 (168.38); Trst 296.45—298.45 (297.45).

Zagreb. Amsterdam 2277.50—2283.50; Berlin 1352.50—1355.50; Budimpešta 992.34—995.34; Curih 1094.40—1097.40; Dunaj 799.60—802.60; London 275.35—276.15; Newyork 56.69—56.89; Pariz 221.55—223.55; Praga 168.08—168.88; Trst 296.52—298.52.

Belgrad. Berlin 1353—1356, Bruselj 789.18 do 792.18, Budimpešta 991.54—994.54, Curih 1094.40 do 1097.40, Dunaj 799.60—802.60, London 275.35 do 276.15, Newyork 56.69—56.89, Pariz 221.55—222.55, Praga 167.78—168.78, Trst 296.53—298.53.

Curih. Belgrad 9.1275, Berlin 123.60, Budimpešta 90.625, Bukarest 3.08, London 25.16, Madrid 76.55, Newyork 519.15, Pariz 20.305, Praga 15.36, Sofija 3.75, Trst 27.145, Varšava 58.225, Dunaj 73.08.

Dinar notira: na Dunaju (deviza): 12.4975, v Londonu, Newyorku in Pragi neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana: Celjska pos. 170 den., Ljublj. kred. 123 den., Prašedion 855 den. Kred. zavod 170 den., Veveč 130 den. Stavbna 50 den., Sešir 105 den., Ruše 250—260.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 406 do 407, kasa 406.50—407 (407), termini: 9. 406.50 do 407, 12. 416.50—417.50 (417.50), 7 odst. inv. pos. 84.50—85 (84.50), agrari 52.50—53.50. — Bančni pap.: Hipo 202 den., Poljo 15.75—16 (15.75), Hrv. 50 den., Kred. 93 den., Jugo 81—83 (81), Lj. Kr. 123 den., Medjunar. 56 den., Prašed. 800—865 (890), Srpska 155—156 (155), Zemalj. 180—185, Obrtna 36—50, Etno 164 den., Ravna gora 75 den., Kat. 31 den. — Ind. pap.: Guttman 194—196 (195), Slavonia 120—130 (125—130), Slaveks 97 do 100, Danica 117—127, Drava 430 den., Sečerana 410—419 (415), Brod. vag. 135—155 (140), Union 155—160, Isis 15—17, Ragusa 400—430, Trbovlje 483.50—490 (485), Veveč 130 den., Nar. šum. 40 do 45, Piv. Sar. 205 den., Nar. milin. 20 den., Jad. plov. 560 bl., Oceanija 200 den.

Belgrad. Narodna banka 8200. Izvozna banka 846—850, 7 odst. invest. pos. 85.50, vojna škoda 406.50, Lotrijske srečke 81—85, Brodarsko društvo 60, Belgr. kred. 880.

Dunaj. Don. sav. jadr. 83.61, Wiener Bankverein 21.90, Bodeneredit 99.00, Creditanstalt 52.50, Escompteges. 21.50, Union 24.80, Aussiger Chemische 267.75, Mundus 182, Alpine 40.80, Trbovelj. aka 60.20, Kranj. ind. 35, Prager Eisen 475.50, Leykam 6.30, Rima Murany 118.

Zito

Položaj je ostal danes tako na svetovnem žitnem trgu kakor na našem domačem povsem neizpremenjen, cene enako. Kupčija ni posebno živahna, vendar je v pšenici še dovolj povpraševanja, nekaj ga je tudi v pšenični moki. Ponudba je dokaj jaka.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene.

Novi Sad, Pšenica: be. in bn. 192.50—197.50, srbijanska 195—197.50, srem. 187.50—192.50, ladja Donava 205—207.50, ladja Tisa 207.50—212.50. — Oves: be. in sr. 155—157.50. — Koruza: be., bn. in sr. 160—165. — Ječmen: be., in sr. 130—135. — Moka: 00 in 00 g. be. 295—300, št. 2 275—280, št. 3 250—255, št. 6 225—230, št. 7 190—200, št. 8 125—130. — Otrobi: be. in bn. 110—115. — Fižol: be. in sr. 410—415. — Tendence neizpremenjene. Promet: 51 vagonov pšenice, 1 ovs, 14.5 koruze, 4 ječmena, 1 moka, 3 fižola. Skupaj: 74.5 vagonov.

Budimpešta. Tendence medla. Pšenica: okt. 22.50—22.85, zaklj. 22.26—22.27, marec 25—24.85, zaklj. 24.85—24.86, maj 25.50. Rž: okt. 16.95 do 16.80, zaklj. 16.80—16.82, marec 19.30—19.20, zaklj. 19.18—19.20, maj 19.98—19.96. Koruza: maj 18.03—18.01, zaklj. 18—18.02.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 3 vagoni hrastovih drv ter 70 vagonov bukovih drv. Tendence neizpremenjene.

Povpraševanje je za: namel. merkantilno 1/4, 1/2, 3/4, 1 in 4—7 m fko vag. nakl. postaja; merkantilni trami lepo tesani 8—20 cm 3.50—9.50 m fko vag. nakl. postaja; 60 kub. m skorot smreke-jelke 4—12 m od 16 cm naprej paral. ostror. očelji, fko vag. Sušak; 5 kub. m parjenih bukovih plohov I, II, ostror. od 60 mm deb. naprej; 7 kub. m bukovih naravnih plohov neobrobli. I, II. od 2—4.60 m od 18 cm šir. naprej, 60—100 mm fko vagon meja via Postojna; 1 doplon hlo dov smreka-jelka od 4—12 m najmanjši premer v vrhu 20 cm, fko vag. meja via Postojna.

Živina

Dunajski goveji sejem. (Poročilo tvrdke Edv. Saborsky in Co., Dunaj). Prignanih je bilo 2180 glav goveje živine, in sicer 1274 volov, 440 bikov, 377 krav in 17 bivolv. Iz Jugoslavije 170 glav. Cene: Voli: najboljši 2.30—2.35, I. 2—2.20, II. 1.70 do 1.80, III. 1.35—1.60. Krave: I. 1.50—1.70, II. 1.30—1.40, Biki najboljši do 1.80, normalno 1.50 do 1.70. Glavna živina 0.80—1.10. Tendence živahna. I. voli za 10 grošev dražji, ostale kvalitete pa za 15—20 grošev, biki za 10—15 grošev dražji.

Hmelj

Sveta življenje in vrvenje

Kako je nastala moderna Turčija

Dvojni turški narodni praznik.

Ile dni je Turčija proslavila dva važna dogodaka, katerih se je spominjala cela turška javnost in ves tisk. Dne 30. avgusta je preteklo 7 let, odkar se je vršila odločilna bitka pri Dumlu Bunaru med Grki in Turki. V tej bitki je bil vrhovni poveljnik turške vojske Kemal-paša, ki je prevzel poveljstvo od starih, nesposobnih komandantov. Grki so bili potolčeni in grška armada je tako hitro bežala, da niti poveljstvo grške vojske ni imelo časa, da se skrije. Turki so ga ujeli. Turki niso pustili, da bi si Grki opomogli in so popolnoma izkoristili zmago. Hitro so podili Grke, ki so pobegnili v Smirno. Čez 10 dni so Turki vdrl v Smirno.

Ker so Turki zasedli Smirno in maloazijski teritorij, ki je po mirovni pogodbi pripadal Grški, je nastalo na Grškem veliko ogorčenje proti rojalistom, ki so, zanašajoč se na angleško vlado in na angleškega milijarderja grškega rodu Sira Bazila Zaharova, izzvali grško-turško vojno. Grškim monarhistom ni bilo dosti to, kar je Venizelos dobil na mirovni konferenci, čeprav so dobro vedeli, da grški ministrski predsednik ni hotel sprejeti od zaveznikov prevlekega teritorija, vseeno so zahtevali povečanje grške države. In tako so se uresničile Venizelove slutnje, da Grška ni zmožna braniti tako velikega ozemlja. Tako je Grška izgubila še to, kar je imela. 14 dni po bitki pri Dumlu Bunaru ni bilo na maloazijskem teritoriju nobenega grškega vojaka več. Po tem porazu je bil pregnan kralj iz Aten in ponovno je bil pozvan Venizelos, ki se je za časa monarhističnega režima mudil v inozemstvu. O Božiču 1922. leta so bili v Atenah usmrčeni 4 ministri, ki so bili proglašeni za glavne krivce.

Druga obletnica, ki so jo slavili, je bil spomin na podpis miru v Lausanni 30. avg. 1923. Turčijo je v Lausanni zastopal ministrski predsednik Izmet-paša, ki je dosegel, da je Turčija mednarodno priznana država. Turška suvereniteta je bila vzpostavljena in ukinjene takozvane kapitulacije, glasom katerih podaniki vseh tujih

držav, posebno veselil, niso spadali pod kompetenco turških sodnij, ampak jih je sodil njihov konzulat. Istega leta je bila v Turčiji proglašena republika in Kemal-paša je bil izvoljen za prvega predsednika.

Obe obletnici so za Turčijo zgodovinskega značaja in se zato slave kot narodni praznik.

Sovjetska kritika o Chaplinu

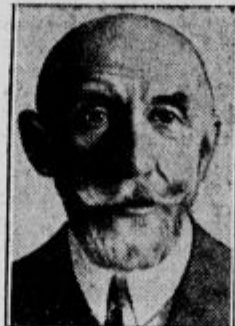
V moskovski reviji »Kino« je bila te dni objavljena zanimiva ocena o umetnosti Charlie Chaplina, ki je značilna za mišljenje službene sovjetske kritike o filmih tega slavnega komika. Kritika je zanimiva tudi za inozemstvo, je še vsem v svežem spominu, kake na-

Balbo, novi italijanski minister za zrakoplovstvo.

grade so obetale sovjetske filmske družbe Charlie Chaplinu, če pride v Rusijo in tam igra pri sovjetskem filmu. Sovjetski merodajni faktorji so se nadejali, da bodo v njegovih delih našli dobro sredstvo za komunistično propagando. Ko pa je Charlie Chaplin ponudbo odbil, se je položaj takoj izpremenil. Moskovska revija »Kino« piše o Chaplinovi umetnosti sledeče: »Chaplin je v buržuaznem društvu običajen liberalec. V svojih vlogah kreira in idealizira tip malega buržuja in meščana, krepi ga

v borbi proti velikemu kapitalu. Toda razredna borba v Ameriki in proletarska revolucija ležita izven Chaplinovega obzorja.« Ta kritika v reviji, ki je glavni organ sovjetske kinematografije, ima svoj namen. V zimski sezoni se bodo namreč v Moskvi predvajali nekateri Chaplinovi filmi. Ker imajo Chaplinovi filmi vzhlic svojemu »buržujstvu« in malomeščanstvu v Moskvi veliko uspeha, je treba seveda ta njihov vpliv omejiti. »Kino« predlaga, da naj se Chaplinovi filmi, kot opasni za napredno zavest, opremijo z ironičnimi napisi. Po dosedanjih zgledih sodeč bo ta predlog gotovo prodr in bodo na ta način Moskovčani imeli priliko mesto resnične Chaplinove umetnosti gledati neko spačeno, ironizirano potvorbo.

General de Bono, novi italijanski minister za kolonije in admiral Sirianni, italijanski mornariški minister.

Vest jo je pekla

Nedavno je prišla postarna žena v pisarno ravnatelja železniške družbe »Texas and Pacific« v Dallasu. Položila je pisemski zavitek na pisalno mizo in dejala: »Tu je denar, ki je last železnice. Dvajset let sem ga pridrževala.« Na začudeno vprašanje ravnatelja, kaj naj to pomeni, je žena pripovedovala, da se je pred dvajsetimi leti s svojim možem in sinom peljala z vlakom »Texas and Pacific« in sprevodniku rekla, da njenemu sinu še ni treba nič plačati, ker še ni toliko star, da bi bilo treba zanj kupiti vozni listek. To pa ni bilo res. Njen mož in sin sta medtem že umrli in na vsak način mora poravnati škodo, preden tudi ona za vedno zatisne oči. V zavitku je bilo več zmečkanih bankovcev, nekaj srebrnega denarja in par bakrenih novcev. Priložen je bil listek, na katerem je bilo zapisano: »Otroški vozni listek z do danes naraslimi obrestmi dolarjev 36.05. Moj mož je bil bolan, bili smo revni in ves čas nisem mogla poravnati dolga. Sedaj sem vesela, da lahko dam denar nazaj.«

Kako se uporabijo glavni dobitki

Neki francoski list je hotel ugotoviti, kaj napravijo ljudje, ki so zadel v loteriji glavni dobiček, z denarjem. Upliv tega denarja na življenje, značaj in temperament je zelo različen. Neki pariški policist, ki je zadel sto tisoč frankov, je takoj zapustil službo in se podal na potovanje. Potoval je toliko časa, da je vse zapotoval. Neki kočijaž, ki je tudi dobil sto tisoč frankov, pa je trezno premislil. Izračunal je, da na plači in napitnini letno več zasluži, kakor bi mu nesle obresti od kapitala, ter je ostal v službi. Neki kavarar je svoji družini zamolčal, da je zadel glavni dobiček, ker ni hotel, da bi ljudje zvedeli za to. »Če bi vedeli, da sem tako bogat, bi mi bili nevoščljivi,« je dejal. Neki pe-

Najlepša dama

da okvir svoji lepoti v jeseni in pozimi s krasnim damskim plaščem. Fino blago ali pliš in podlogo si izbere v največji zalogi pri tvrdki

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Grandi, novi italijanski zunanji minister.

kovski pomočnik je zadel celo 500.000 frankov. Ko je zvedel, da je njegova srečka zadela glavni dobiček, je mirno ostal pri svojem delu do zgodnjega jutra, ker je hotel svoje delo dovršiti, preden je šel dvigniti denar. Državnemu uradniku, ki je zadel glavni dobiček, so prijatelji svetovali, naj postane rentnik, pa je rajši ostal v svojem uradu, češ, da bi sicer ne imel kaj delati. Nek trgovec si je sezidal veliko palačo, nekdo drugi, ki je zadel pol milijona, je ves denar razdelil, pa bi kmalu znorel, ko je spoznal, da je plačilo sveta — nevhvalnost.

Smešnice

V gozdu sem opazoval dečka, ki je pridno nabiral gobe. »Dečko,« ga vprašam, »ali pa znaš ločiti užitne gobe od strupenih?«

»Ne,« je odgovoril, »saj jih bom samo prodal.«

Motorni vozač: »Vašo mačko sem povozil in sem prišel, da Vam jo nadomestim.« Gospodinja: »Ali boste Vi lovili miši?«

Izgovor. — »Včeraj sem Vam posodila dve jajci, vrnil ste pa samo eno.« — »Samo eno? Sem se pa že morala ušteti.«

»Z ženo sva začela temeljito varčevati, da si bova kupila avtomobil. Kupujeva polagoma pcsamezne dele.«

»Tako? Kaj vse pa že imate?«

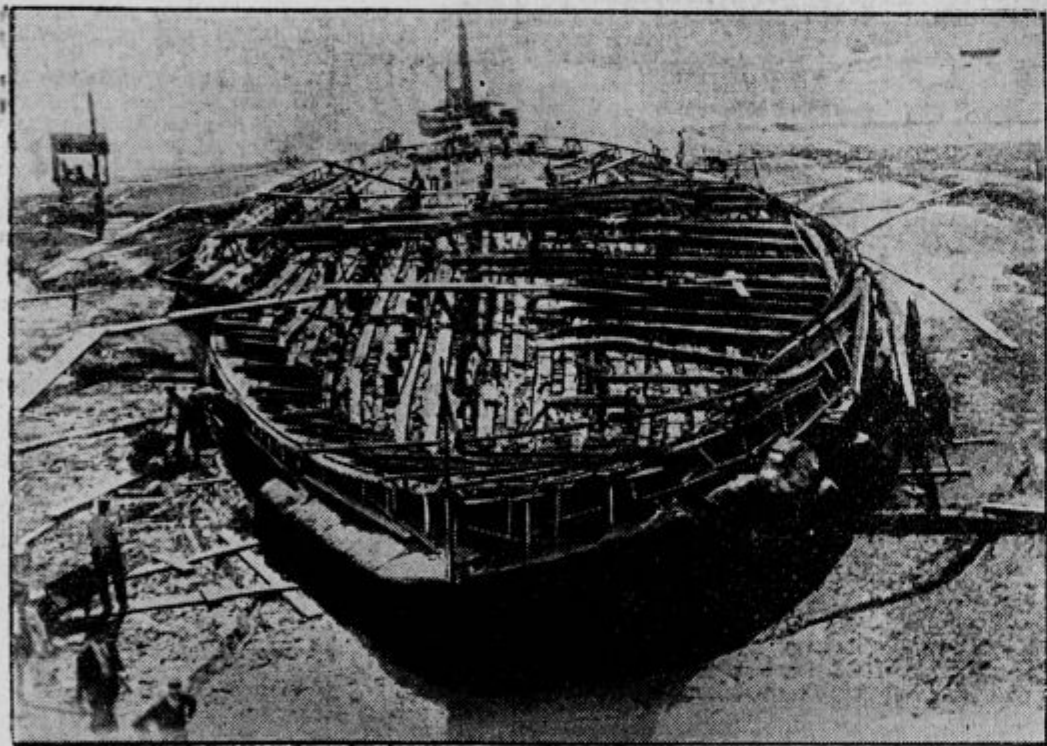
»Avtomobilska očala.«

Dijak se je poslovil od svojega profesorja: »Srčna Vam hvala,« je dejal, »zakaj Vam se imam zahvaliti za vse znanje.«

»Oh, ne omenjajte vendar take malenkosti.« je odvrnil zamišljeni profesor.

Gospod Zabavnik rad povabi svoje prijatelje na avtomobilsko vožnjo in pri tem izrazi vsak prostorček na avtomobilu.

Razkošna ladja cesarja Kaligule. Jezero Nemi so sedaj že toliko osušili, da je Kaligulova ladja že skoro popolnoma iz vode. Druge ladje, ki leže globlje, še ni videti.

Maurice Renard:

Sinja nevarnost

Robert Collin razume. Čuti, da je v tej družbi odveč, vstane, mrmra:

»Če dovolite, grem — hm — uredit svoje koveče,« — si obriše očala in gre.

»Tale Robert je dober fant,« pravi gospa Monbardeauova. »Za kaj si neki ti, Lucija, takšna namram njemu?«

»Ne morem trpeti nadležnežev,« pravi gospa Le Tellier zategovaje besede. »Vedno šmo z njim v troje. Ne morem ga videti. In zraven tega še ta obraz!«

»Lucija, Lucija!« jo očitajoče pokara soprog.

Takšni sta ti dve sestri. Ena dobra ko med, druga trda in kapricasta do brezobzirnosti in nečimerna zraven. Gospa Le Tellier si barva lase, poležava po cele ure na divanu in si svoje nohte tako zelo gladi, da zgledata, kakor bi bili z oljem namazani ...

Gospa Arquedouvova ponovi svoje prvotno vprašanje, nakar ji odgovori Le Tellier:

»Jaz moram čez štirinajst dni nazaj v Pariz. Mesto mene pa ti bo delala družbo Marija Terezija, ki sem jo pripeljal seboj. Njo sem v prvi vrsti hotel odposlati iz Pariza tu sem.«

»Mari je bolna? Ali pa ...? zakliče stara mati, misleč na svojo drugo vnukinjo, Suzano.

»Kaj še. Le pomiri se, mama. Morda se še spominjaš, da smo dne 12. aprila krstili veliki teleskop, ki ga je daroval Hatkins — kaj pa ti je, Kalist?«

Doktor je bil vznemirjen skočil s sedeža.

»Nič. Samo Hatkinsovo ime ... Toda naj te ne motim.«

»Slavlje je bilo krasno. Kar mrgolelo je slavnih ljudi, družabnih veličin, odličnih tujcev in naša Marija Terezija, topot prvič nastopajoč v javnosti, je žela naravnost strašanske uspehe. Odtlej dalje naju kar oblegajo z ženitnimi ponudbami. Ene so strastne, druge priliznjene, tretje prihajajo od strani, od katerih bi si nihče ne mislil. Midva je pa nočeva tako mlade omožiti in sva morala ubežati. Tukaj nas vsaj ne bodo tako kmalu iztaknili.«

Previdno vpraša nato gospa Arquedouvova:

»Kaj pa vojvoda Agneški? Saj veš, Maksimov sošolec, letalec, ki nas je lani obiskal, jeli ta tudi zaprosil za roko Marije Terezije?«

»Ne ...«

»Škoda. Jaz bi se odločila zanj.«

»Jaz tudi,« prikima gospa Le Tellierjeva.

»Ona gotovo tudi,« pristavi Monbardeauova.

»Moj Bog,« se vtakne vmes zvezdoslovec, nekam v zadregi, vojvoda sicer ni noben učenjak ... pa bi se končno temu tudi jaz ne protivil, če bi ravno ... toda on je ni snubil. Ampak drugi, Bog, kaj so vse počeli zaradi nje!«

Tu se zopet oglasi gospa Le Tellierjeva s svojim zategujočim glasom:

»Ne morete si misliti. Včasih je prišel takšen snubec, da nisem vedela, ali bi se jezila ali pa smejala. Postavim neki odvokat iz Chicaga, neki častnik španske konjenice in končno celo neki Turek: Abd-Ui-Kaddur.«

»Da, Turek, ta je pravil! buši v glasen smeh Le

Tellier. »Paša je in dvanajst žen je pripeljal v svojem haremu v Pariz! Vsak dan jih da peljati na izprehod v treh kočijah, tako zamotane in zaprte, da menda še zrak ne more do njih!«

»Kaj pa Hatkins, ali tega ni bilo nič blizu?« vpraša dalje doktor s strogim obrazom.

»Ne ... zakaj?«

»Hvala Bogu. Težka skala se mi je odvalila s srca.«

»Dragi moj, Hatkins naše Marije Terezije še ne pozna ne. In poleg tega ves svet ve, kako neznosno je zaverovan v spomin svoje umrle žene. Pravo malikovalstvo! Hatkinsa na slovesnost sploh ni in jamčim, da moje hčere še nikoli ni videl.«

»Tem bolje, tem bolje!«

»Toda ...«

»Imam pač svoje vzroke.«

»Če ga poznaš, moraš tudi vedeti, da se z nekaterimi prijatelji poda na potovanje okrog sveta.«

»Naj gre, kamor hoče.«

Tedaj prihrume v salon »otroci«, mežikajoč v luč, ki jih slepi. Monbardeau jim zakliče:

»No torej, ali ste videli katerega onivajga?«

Vse se je nasmejalo več ali manj od srca.

»Ali ste se dobro zabavali?«

»Seveda,« pravi Maksim. »Jutri pa začnemo živeti po starem.«

»Tvoja delavnica, zbirke in posode z ribami, vse je še kakor je bilo.«

»Sedaj bom zopet vse to rabil, ker hočem delati neke nove poizkuse. Stari Filibert mi bo vsak dan dobavljal ribe. In pa slikal bom zopet enkrat v božjem miru.«

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 25. tisk. izdaja. Hči CESARJA MONTEZUMJE, 32. Din., vez. 42. Din. — 26. tisk. izdaja. Lorentzini, STORŽEK IN NJEGOVO BURKASTO ŽIVLJENJE, 14. Din., vez. 22. Din. — 27. tisk. izdaja. Pregelj, OTROCI SOLINCA, 24. Din., vez. 32. Din. — 28. tisk. izdaja. Hačard, KLEOPATRA, 28. Din., vez. 40. Din. — 29. tisk. izdaja. Savinec, 12700 GOLICE, 30. Din., vez. 42. Din. — 30. tisk. izdaja. Stokiewicz, NA POLJU SLAVE, 28. Din., vez. 40. Din.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za 3 cifre 2 Din. Vsak oglaševalec mora plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10.349. Tel. št. 23-28

Službodob

Močan fant

za pekarno, poštenih in dobrih staršev, se išče. Stanovanje in hrana v hiši. Več se poizve pri Franjo Vavpotič, pekarna, Slov. Bistrica.

Polirja

zanesljivega in izvežbanega takoj sprejme stavbenik E. Tomažič, Ljubljana, Kersnikova ul. 5.

Natakarica

strogo poštena in verna, ki želi spremeniti mesto, dobi stalno zaposlitev. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 2.

Spretna strojepiska

z znanjem slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika, večša vseh pisarniških del, z večletno prakso, išče namestitve. Ponudbe na upravo pod »Spretna«.

Krojačica

želi mesta v modni atelje kot začetnica proti prostovoljni plači. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 10.291.

Službe iščejo

Trikotajni delovodja strokovnjak, dolgoletni industrijec, dobro vpeljan v celi Srbiji, Macedoniji in Vojvodini, z odjemalci, razume se na pletilstvo, krojenje, defekte pri strojih, montiranje, s sinom 18 let, ki zna pletilstvo na »flah« in stroj »Rašel« ter tudi snovanje, išče zaposlenja. Pisati na naslov »Savez tekstilnih mojstrov«, Beograd, Poenka-rejeva ulica pod »Trikotajni poslovodja«.

Prodajalka

želi premeniti službo s 15. oktobrom, verzirana v mešani in manufakturni stroki. Ponudbe pod šifro »Vestna št. 10.245« na upravo »Slovenca«.

Pestunja

najmanj 25 letna, se sprejme k 10 mesečnemu otroku za Ljubljano. V ponudbi je natančno navedeni vsa prejšnja službovanja pod »Zanesljiva« št. 10.311.

Iščem kuharico

ki zna samostojno pripraviti dobro mešansko hrano, proti dobri mesečni plači. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 10.300.

Kroj. pomočnika

za mala in velika dela sprejem v stalno službo takoj. Ivan Črtanc, Črnuče št. 71, Ježica.

Trgovski pomočnik

mlad, se takoj sprejme v manufakturno trgovino I. Cviki, Ptuj. — Prednost imajo z dežele.

Natakarica

zmožna kavicije, pridna, se sprejme. — Poizve se: Gostilna pri »Tičku na Gričku«.

Trgovski pomočnik

mlad, več železnine in specerije, prednost z dežele, se sprejme. Naslov pove uprava »Slovenca« Maribor.

Dijaki

Dijaka

iz dobre hiše - se sprejme. — Maribor, Krekova št. 5, I. nadst.

Dijaka nižješolca

boljših staršev sprejem na stanovanje in hrano. Naslov v upravi št. 10.301.

Zasluzek

Zastopnike išče

proti mesečni premiji in proviziji. Elektrolux zastopstvo Telma, Ljubljana, Mestni trg 25.

Zastopnike (ce)

za obisk privatnih strank za prodajo zlatih in srebrnih predmetov na obroke išče »Alem« k. d., Zagreb, Nikoličeva ulica 7/I. Potrebna kavcija ali garancija 15.000 Din.

Pouk

Gosli poučuje

bivši učitelj konservatorija. Študentovska ul. 9/I.

Šoferska šola

prva oblast. koncesijon. Čamerlik, Ljubljana (Jugovito), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovniški teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Instrukcije

vseh predmetov humanistične gimnazije daje akademik. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Instruktor«.

Glasovir poučuje

učiteljica Amal. Slatnar. Jurčičev trg 2, I. nadst.

Pouk živih jezikov

(francoščina, angleščina, italijanščina, nemščina, španščina) v skupinah in za posameznike. Vpisovanje vsak dan od pol 6 do pol 7 zvečer v Beethovnovi ulici 7, pritličje, levo. Vodstvo: prof. S. J. Jeras-Guinot.

Stanovanja

Lepa prazna soba

s posebnim vhodom, parketi in elektriko — se ugodno odda blizu Sv. Krištofa na Dunajski cesti. Naslov v upravi lista pod št. 10.214.

Sobica

se odda šivilji, katera hodi na dom šivat. Za odplačilo bi pomagala v prostem času gospodinji šivat. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Šivilja«.

Dve prazni sobi

skupaj oddam. — Kos, Tržaška cesta - Stan in dom.

Stanovanje

soba in kuhinja, oddam. Kos, Tržaška cesta, Stan in dom.

Radio

Pozor društva,

gostilne! Močan, triceven radio, čist glas, se kompletno, razen baterij, prodaja za 1300 Din. Ponudbe pod »Radio« št. 10.161.

Kupimo

Fižol, krompir

čebulo, česenj, zelje v glavah, jabolka in orehe kupi franko vagon vsaka nakladalna postaja. Ponudbe je poslati na Nabavljalna zadruga uslužbenec državnih železnic, Šiška-Ljubljana.

20% KRONSKE BONE

kupi

Pučka štediona

založni zaved d. d.

OSIJEK - Desetičina ul. 27

Za stare kovine

je sedaj najboljši kupec tvrdka »Jugofurda«, Zagreb, Tratinska cesta 5.

Vaakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah.

ČERNE. juvelir. Ljubljana.

Wollova ulica št. 3.

Posestva

Smerekarjeva posest

v Sevnici, ki obstaja iz enonadstropne velike hiše na glavnem trgu v Sevnici z vrtom, več stavbenih parcel v trgu, in neposredni bližini kolodvora, se bo dne 22. t. m. ob 2 popoldne prodajalo na prostovoljni javni dražbi. Informacije daje Karl Cimperšek, Sevnica.

Stavbne parcele

od 400—500 in 800 m² velike v predmestju Ljubljane se prav ugodno prodaja. Podatke: Zaloška cesta št. 21.

Mlin in zemljišče

Županstvo občine Litija prodaja najvišjemu ponudniku parcelo 301/2 in 301/3, obstoječe iz mlina z vodno močjo ca. 15 PS ter 8000 m² zemljišča. Zemljišče z mlinom leži ob deželni cesti Litija-Smartno, ter je 20 minut oddaljeno od postaje Litija. Ponudbe je vložiti do 15. oktobra t. l. pri županstvu Litija.

Proda se travnik

v »Mestnem logu«. Poizve se v upravi »Slovenca«.

Lepo posestvo

v Črni vasi v Ljubljani, in sicer 32 orolov prvovrstnih njivskih in travniških parcel, s hišo, gospodarskimi poslopji, ugodno napredaj, in sicer skupno ali pa tudi po posameznih parcelah. Cena in podrobnejše informacije se izvedo pri »Posesta«, Miklošičeva cesta 4.

Svila vseh vrst

kakor tudi TRPINOVO PLATNO po ceni se dobi v TRKSTILNEM BAZARJU, MARIBOR, Vetrinjska ulica št. 15

Jabolka za mošt

nudi več vagonov Fr. Modic, Tolsti vrh — pošta Št. Jernej.

Pozor opekarnarji!

Ustnik (Mundstück mit Vorseitzplatte) in mizo za odrezovanje (Abschneidetisch), oboje za zarezni strojnik k stroju, sistema Steinbrück, Graz — kupi opekarna Feliks Tavčar, Vodice nad Ljubljano.

Šivalni stroj

»Singer«, cilindar, se po ugodni ceni prodaja. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 10.302.

Lokomobila »Wolf«

50-60-73 PS, skoro nova, se prodaja ter kupi močnejša lokomobila 100-120-150 PS. Dopisi pod šifro »Lokomobila« na ogl. odd. »Slovenca«.

Deče kolo

novi, se prodaja, pod ceno. Šlomškova ulica 6, Studenci pri Mariboru.

Vilo ali hišo

dvodružinsko, dve stanovanji po 3 do 4 sobe s kuhinjo, pritlikinami in nekoliko vrt, v mestu ali bližnjem predmestju, kupim. Ponudbe s ceno prosim vsaj do 24. t. m. na upravo »Slovenca« pod »Pavlič«.

Prodamo

Puhasto perje

kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisti beli puh kg po 300 Din. L. Brozović, kemiška čistilna perja. Zagreb, Ilica 82.

Kislo zelje

prvovrstno, rezano in v glavah razpošiljam po nizki ceni. Gustav Erklavec, Kodeljevo 313, Moste pri Ljubljani.

Tvrdba A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24 nudi najceneje vse vrste pšenice moko in druge mivske izdelke. Zahtevajte cnilke.

Šivilja

gre na dom za staro in novo, kakor otroške obleke po zelo nizki ceni. — Naslov pove uprava lista pod št. 10.292.

Pokrajn. razglednice

izdeluje poceni in dobro fotoateljé Meyer, Maribor, Gosposka ulica 39.

Mušičeve

vijoline

so res dobre in poceni. Prepričajte se v trgovini, Gregorčičeva ulica.

Več soboslikarskih in pleskarskih pomočnikov

takoj sprejme Tone Malgaj, d. z o. z., Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16.

Direkcija drž. rudnika Velenje nabavi na dan 30. septembra 1929

3000 kg bencina 0.720/25.

Natančnejši pogoji se dobijo pri podpisani. Ponudbo je predložiti v dveh izvodih ter kolkovati s 5 Din.

Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje št. 9051/II.

Razpis.

Vodovodna uprava radovljiskega vodovoda razpisuje javno licitacijo za gradnjo priklopnice novega studenca k radovljiškemu vodovodu, ki se bo vršila dne 23. septembra 1929 ob 10 v pisarni občinskega urada v Radovljici.

Natčrti in prevzemni pogoji so interesentom na razpolago v občinski pisarni mestne občine v Radovljici vsak dan od 8—12.

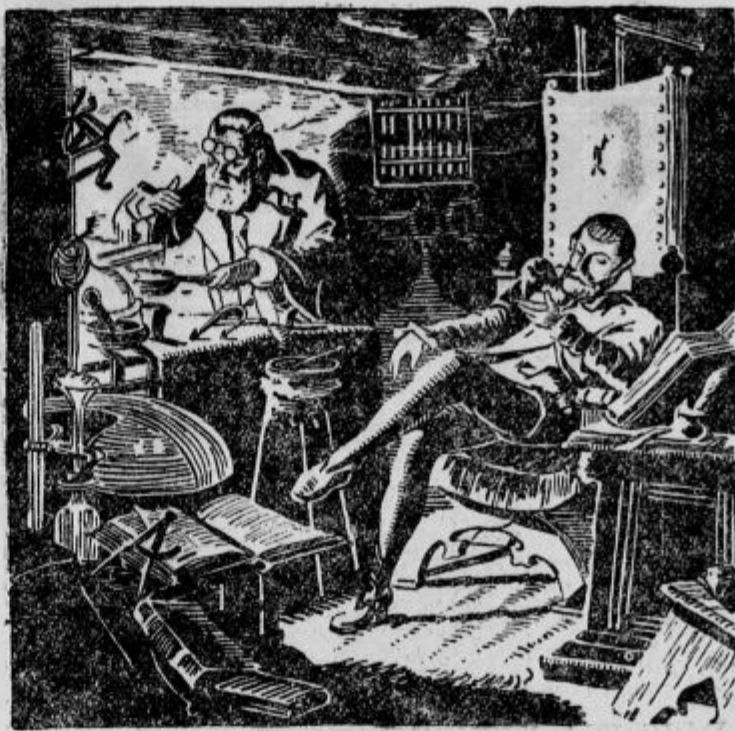
Oferte je vložiti najkasneje do licitacijske ure.

Mestna občina Radovljica.

Vinko Resman, župan.

V Radovljici, dne 9. septembra 1929.

GRATIS

Kurfürst Johann Georg bei dem Alchimisten Leonhard Thurneyßer.

Die Kultur- und Sittengeschichte Zgodovina kulture in običajev

Na zahtevo naše čitalske publike smo izdali monumentalno delo enake vrednosti, kot je tudi Ranke-jeva Svetovna zgodovina, ki je izšla v nemškem jeziku istotako v našem založništvu in bila kar najugodnejše sprejeta. To željo naših bravcev smo izpolnili z izdajo dela, ki bo podalo popolno sliko razvoja človeške družbe, običajev, naseljevanja in njenega kulturnega razvika od predzgodovinske dobe do sedanjosti. Našo

Zgodovino kulture in običajev vseh časov in narodov

je sestavil sloviti strokovnjak kulturne in družabne zgodovine Aleksander pl. Gleichen-Russwurm po mojstevskih delih petdesetih učenjakov in pisateljev svetovnega slovesa, oziraje se na najnovejše rezultate raziskavanj izkopin in novih odkritij. Kako je nastala rodbina, zakon, družba, kako so divjaki postali nosilci kulture, kako je iz primitivnih početkov nastala današnja tehnika, vse to se razvija pred bračevini očmi kot orjaška slika divnih barv in očarujoče lepote. Brez poznanja kulturne zgodovine ne more biti razumevanja za svetovno zgodovino niti za celokupni socialni razvoj.

Da tudi inozemstvo spozna naš založni zavod, smo se odločili, da damo vsakemu bravcu tega lista priliko, da dobi brezplačno to delo, ki obsega okoli 6000 strani velikega formata v 24 knjigah (zvezkih). Potrebno je samo, da se izreže dolnji kupon in dopiše v roku 10 dni. Za reklamne stroške zaračunamo samo Din 8.— za vsak zvezek.

Ta ponudba velja samo za kupone, ki se tekom 10 dni dopišejo našemu glavnemu uradu na Dunaju

Gutenberg-Verlag

CHRISTENSEN & CO.

Wien I., Strauchgasse 1

ali pa na

Zastopstvo SHS

G. MAUTNER

Zagreb, Gunduličeva ulica 40

Kupon

Podpisani želi zastoj Kultur- und Sittengeschichte. Prosi se, da se potrdi prejem in obvešča o odposlatvi.

Ime

Poklic

Bivališče

Pošta

V naprej ni treba pošiljati ne znamk ne denarja.

305.

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je danes zjutraj ob ¼3 Vsemogočni poklical k sebi našega dobrega očeta, brata, strica, gospoda

Petra Pokorna

posestnika, odbornika K. Z., bivšega cerkv. ključarja

Pogreb blagopokojnika bo v sredo 18. t. m. ob 9 dopoldne iz domače hiše na pokopališče na Primskem.

Primskovo pri Kranju, dne 16. septembra 1929.

Žalujoče rodbine:

POKORN, ŠIFRER, JURČEK, POGAČAR.

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naša iskreno ljubljena hčerka, oziroma sestra in svakinja, gospa

dr. Vera Vabič

gimnazijska profesorica

danes v ponedeljek, dne 16. septembra 1929 ob pol 3 zjutraj, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v torek, dne 17. septembra ob 17 iz kapelice mestnega pokopališča v Pobrežju. Sv. requiem bo darovan dne 18. septembra 1929 ob 7 v stolni in mestni župni cerkvi.

Maribor, dne 16. septembra 1929.

Žalujoči rodbini:

VABIČEVA in DR. TOMŠIČEVA.

POZOR!

POZOR!

Najboljša brezalkoholna pijača je
ORIGINAL „SANTAS“

Dobi se v vseh gostilnah in restavracijah,
Izdeluje: I. Slovenska tovarna mineralnih voda,
Slomškova ulica 27.

Odvetnik v Ptuj sprejme starejšega popolnoma izvežbanega

KONCIPIJENTA

za svojo pisarno. — Ponudbe na
DR. TONE GOSAK, PTUJ, ČUČKOVA HIŠA

Kupim konje

2 lepa, mlada konja za kočijo, po možnosti »Eisen-schimmel«, dobra tekača in 2 močna, mlada konja za težko vožnjo, lepe postave. — Ponudbe, vsebujoče opis konj glede starosti, barve, višine, pasme in cene z navedbo, kje in kdaj se konje lahko ogleda, je poslati upravi tega lista pod značko »Konji štev. 10.120«.

ORGANIST

dobro izvežban, zelo zaveden in agilen se sprejme. — Ponudbe z navedbo referenc sprejema ustmeno ali pismeno:
Župni urad v Kostanjevici na Krki

Pljuča!

Pljučne bolezni ozdravi
dr. Pečnik, pljučni zavod
(Privat-Lungenheilstalt),
Sečovo, železniška postaja Rogaska Slatina. Sprejema bolne!

direktno iz
Tovarne
oz. tov. skladišča
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI
KATALOG
Meinert & Herold
Maribor-A 41. 120

Vsem sorodnikom in prijateljem naznanjamo, da nas je zapustil v nežni dobi po kratki bolezni naš ljubljani sinček

Vladimirček

Pogreb dragega deteta se vrši danes ob pol 11 dopoldne iz deželne bolnišnice.

Moste pri Ljubljani, dne 17. septembra 1929.

Žalujoče rodbine: Videnšek-Goričnik.

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naš iskreno ljubljani, nepozabni sin, oziroma brat, gospod

IVAN MACUN

dijak

v ponedeljek, dne 16. septembra 1929 ob 11 po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 19. letu svoje dobe, boguvdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v sredo, dne 18. septembra 1929 ob 15 iz mrtvašnice splošne bolnišnice na Magdalensko pokopališče v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 19. septembra 1929 ob 7 v župni cerkvi sv. Magdalene.

Maribor, dne 16. septembra 1929.

Alojz in Pavla Macun, starši. Alojz, Pavel, brata. Pavlina, sestra. Vsi ostali sorodniki.

Globoko potrti naznanjamo žalostno vest, da je dne 14. t. m. ob 18 po težki bolezni preminul naš ugledni in požrtvovalni odbor-nik, gospod

FRANC HAFNER

posestnik v Žabnici.

Vestnemu, preudarnemu in večletnemu sotrudniku ohranimo neminljiv spomin.

V Žabnici, dne 15. septembra 1929.

KMETIJSKE ZADRUGE V ŽABNICI PRI ŠKOFJI LOKI.

Opozarjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki

LEOPOLDINA KERSNIK - ROTT naznanja popolnoma vdana v božjo voljo, v svojem in v imenu svojih sorodnikov pretušno vest, da je njen nadvse ljubljani brat, preskrbni stric in svak, prečastiti gospod

GOTARD ROTT

zlatomašnik, knez.-škof. duhovni svetnik, župnik v pok., bivši nadzornik organistov. častni član Orlovske družine v Zagorju ob Savi itd.

danes, v nedeljo, 15. septembra ob ¼10 dopoldne boguvdano izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb se bo vršil v Konjicah v sredo dne 18. septembra ob 10 dopoldne.

Svete maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Blagega pokojnika priporočam duhovnim sobratom, sorodnikom in znancem v molitev in blag spomin.

Konjice - Radeče pri Zidanem mostu, dne 15. septembra 1929.